

**Pirnazar DAVRONOV,
Fotima DAVRONOVA**

**Jom qishlog‘ini zamonaviy
agrosanoat majmualari
asosida rivojlantirish
konsepsiyasi**

**Toshkent
Qamar-media**

**UO’K 338.436.33:63
D13**

P. Davronov, F. Davronova “Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi” – / Тошкент: «Qamar media» nashriyoti 2024. 64 b.

Risolada Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi bayon etilgan.

Konsepsiyada, Jom qishlog‘ining hozirgi holat rejasi, Jom qishlog‘ining hozirgi holat ko‘rinishi, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish infrastrukturasi, Jom qishlog‘i bosh rejasining rivojlanish taklif loyihasi, istirohat bog‘larni rivojlantirish konsepsiyasi, ichimlik va sug‘orish suvlari bilan ta‘minlash taklif loyihasi, o‘rmon xo‘jaligi hududini rivojlantirish taklif loyihasi, turizimni rivojlantirish taklif loyihasi, Jom qishlog‘idagi arxeologik hududlar, Jom qishlog‘ida turistik rekreasion hududlarining rivojlanishi, agrosanoat majmualarining bosh rejasi va boshqa taklif loyihalari ishlab chiqilgan.

ISBN 978-9943-9207-3-6

© P. Davronov.

F. Davronova.

© «Qamar media», 2024 y.

Jom - kitoblarga sig‘maydigan katta iste‘dodlarga, olimlarga, ulug‘ fazilatli insonlarga beshikdir.

Bu muazzam qishloq katta yo‘l bo‘yida farzandlarini nurli manzillarga kuzatayotgan mushtiparu munis onaga o‘xshaydi.

Gulshan Shermatova, Nurobod tumani hokimi o‘rinbosari

SO‘Z BOSHI

Risolada Jom qishlog‘i tarixiga doir qisqa ma‘lumotlardan so‘ng, 2013-yildan boshlab qishloqni obodonlashtirish, aholining iqtisodiy va ma‘naviy-marifiy turmush tarzini rivojlanishga qaratilgan keng qamrovli ishlar va ularni amalga oshirishda jonbozlik ko‘rsatgan insonlar to‘g‘risida bayon qilingan.

Suv tanqisligi ro‘y berayotgan hozirgi davrda, Jomda kelajakda barpo etilishi mumkin bo‘lgan to‘g‘onlar o‘rinlari ehtimoli keltirilgan.

Risolada Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasini yoritishga asosiy e‘tibor qaratilgan.

Konsepsiyada, Jom qishlog‘ining hozirgi holat rejasi, Jom qishlog‘ining hozirgi holat ko‘rinishi, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish infrastrukturasi, Jom qishlog‘i bosh rejasining rivojlanish taklif loyihasi, istirohat bog‘larni rivojlantirish konsepsiyasi, ichimlik va sug‘orish suvlari bilan ta‘minlash taklif loyihasi, o‘rmon xo‘jaligi hududini rivojlantirish taklif loyihasi, turizimni rivojlantirish taklif loyihasi, Jom qishlog‘idagi arxeologik hududlar, Jom qishlog‘ida turistik rekreasion hududlarining rivojlanishi, agrosanoat majmualarining bosh rejasi va boshqa taklif loyihalari ishlab chiqilgan.

INTRODUCTION

After brief information about the history of the village of Jom, the pamphlet describes comprehensive works aimed at beautifying the village, developing the economic and spiritual-educational lifestyle of the population, and the people who have shown enthusiasm in their implementation since 2013 year stated about.

In the current period of water shortage, possible future dam sites in Jom have been mentioned.

The brochure focuses on the concept of development of Jom village on the basis of modern agro-industrial complexes.

In concept, Jom Village Current Status Plan, Jom Village Current Status View, Socio-Economic Development Infrastructure, Development Proposal Draft of Jom Village Master Plan, Recreation Park Development Concept, Drinking and Irrigation Water proposal project for supply, proposal project for development of forestry area, proposal project for tourism development, archaeological areas in the village of Jom, development of tourist recreation areas in the village of Jom, master plan of agro-industrial complexes and other proposal projects have been developed.

ПРЕДИСЛОВИЕ

В брошюре после краткого обзора истории деревни Джом, начиная с 2013 года, рассказывается об обширной работе по благоустройству деревни, развитию экономического и духовно-просветительского образа жизни жителей и людей, которые проявили живой интерес к их реализации.

В нынешнюю эпоху, когда наблюдается нехватка воды, Джом предлагает возможность строительства плотин, которые могут быть построены в будущем.

В брошюре основное внимание уделяется освещению концепции развития поселка Джом на базе современных агропромышленных комплексов.

Концепция включает в себя текущий план состояния деревни Джом, текущий вид на деревню Джом, инфраструктуру социально-экономического развития, проект предложения по развитию генерального плана деревни Джом, концепцию развития парков, проект предложения по обеспечению питьевой и оросительной водой, проект предложения по развитию лесных территорий, проект предложения по развитию туризма, археологические памятники в деревне Джом, развитие туристско-рекреационных зон в поселке, разработан Генеральный план агропромышленных комплексов и другие проекты предложений.

Jom qishlog‘i taraqqiyoti zarvaraqlari

Risola boshida Ona Jom qishlog‘ini va uning odamlarini ulug‘lovchi gaplarni, sariq tuproq elimizning Sozag‘on qishlog‘i farzandi Gulshan Shermatova bejizga aytmagan. Jom qishlog‘i ko‘hna tarix zanjirining mustahkam xalqalaridan biri bo‘lib, arxeolog olimlarning e‘tirof etishlaricha, bu gushada 24 000 yildan ortiq muddatdan buyon insonlar umrguzaronlik qilishadi.

Bu qishloq qadimdan Toshkent-Samarqand-Jom-Qabul-Qandaxor hamda Buxoro-Tim-Jom-Shahrisabz Buyuk ipak yo‘lining chorraxasida joylashgan bo‘lib, surushtirilsa, Jom qishloqda, yer yuzidagi istalgan darajadagi odamlar toifasidan topiladi. Jom eli uzoq tarix silsilasida juda ko‘p yaxshi-yomon kunlarni boshidan kechirgan. Birgina ikkinchi jahon urushida 372 nafar qaxramon o‘g‘lonlari qatnashib, ulardan 228 nafari jangohlarda halok bo‘lishgan.

2013-2017-yillarda Jom elining obodligi, farovon turmush tarzi uchun olib borilgan mashaqqatli, serg‘alva mehnatlar, yelib-yugurishlar evaziga, davlat byudjetidan 22,5 milliard so‘m mablag‘ olinishiga erishildi. Bu borada Eshturdi Rahimov, Tursunmurod Norbekov, Abdifattox Tursunov, Ismoil Jabborov, Turamurod Xolbozorov, Turum Xo‘jaqulov, Quadrat Xushatov, Axmat Qurbonov, Po‘lat Zayniyev, Qosim Avazov, Fayzulla Lutfullayev, O‘rol Mavlonov, Azim Qosimov, Pirnazar Davronovlar jonbozlik ko‘rsatishgan.

Davlat byudjetidan olingan mablag‘lar evaziga G‘ishtband suv ombori, 4 ta ko‘prik, 1 ta yangi maktab, “Aholi dam olish maskani”, “Gaz ballonlarini saqlash va tarqatish servis markazi”, 35/10 kVL Jom elektr nimstansiyasi, Jom MFY binosi, Jom to‘yxonasi, 4,4 km asfalt yo‘li qurildi.

2017-yil 13-avgust soat 11.00 da Jom qishlog‘imizni yanada rivojlantirish g‘oyalari asosida, Samarqand shahridagi, doimiy maslahatlashiladigan “Yagona” choyxonasida, Eshturdi Rahimov va Tursunmurod Norbekovlar bilan birgalikdagi navbatdagi uchrashuvimiz bo‘lib o‘tdi.

E.Rahimov hozirda G‘ishtband va Anjirli suv omborlari bo‘yichi tegishli hujjatlarni to‘playotganini ma’lum qildi.

T.Norbekov suhbat asnosida E.Rahimovga bir g‘oyamiz bor, faqat bajarsangiz aytamiz dedi. Chunki, E.Rahimovdan biror ishni bajarishga roziligini olish oson emas. Chunki u har qanday masalaga yuzaki emas, chuqur va keng tahlillar asosida yondashadi.

Ikkoving meni o‘yinchoqqa aylantirdilaring. Bolalarning jo‘ja ko‘rinishidagi o‘yinchog‘i bor, uning orqasiga kaliti tiqilib, burab, qo‘yib yuborilsa, yugurib ketadi. Meni shu jo‘jaga aylantirdilaring. Mening yelib-yugurishlarimdan el ham, farzandlarim ham bezor bo‘lishgan, - deb turib oladi. Haqiqatan shunday, keksargan insonning el uchun piyoda-sarson yurishlaridan, idoralarda soatlab, haftalab kutushlaridan, og‘ziga kuchi yetmagan ayrim qishloqdoshlarning g‘arazli yoki ongsiz fisqu fasodlaridan Eshturdi Rahimov va uning safdoshlari xafa bo‘lishar, farzandlari esa g‘azablanib, ota shu ishingizni to‘xtatib deyishar edi. Biroq, Eshturdi Rahimov to‘xtamadi. Uning sa’y-harakatlarisiz, bizlarning g‘oyalarimiz g‘oyaligicha qolib ketgan, Jomdagi keng qamrovli bunyodkorlik ishlari amalga oshmagan bo‘lar edi. Jamiyatda shaxsning roli mavjudligi to‘g‘risidagi g‘oya, usbu misolda ham o‘z isbotini topib turibdi.

Bizlar amallab E.Rahimovni yangi ishga chorladik. T.Norbekov Jom qishlog‘ini kelajakda rejali rivojlantirish uchun zamon talablariga javob beradigan loyiha yaratish zarurligini aytdi.

Buning uchun men nima qilishimiz kerak,-dedi E.Rahimov.

Respublika miqyosida 2018-2030-yillarda shahar, qishloq, aholi yashash joylarini tubdan o'zgartirish bo'yicha davlat dasturi shakllanayotgani, shu sababli Jom qishlog'ini davr talabi asosida rivojlantirish maqsadida, loyiha-smeta hujjatlarini tayyorlash bo'yicha Nurobod tumani hokimidan, Samarqand arxitektura-qurilish institute rektori nomiga xat olish kerakligi aytildi.

2017 yil 12-sentabrda E.Rahimov Nurobod tumani hokimi F.Zoirovga 22 mingdan ortiq aholi istiqomat qilayotgan Jom qishlog'i aholisini ish va ichimlik suv bilan ta'minlashga yo'naltirilgan taklif xat orqali chiqish qildi. F.Zoirov ushbu murojaat asosida 2017-yil 12-sentabrda Samarqand arxitektura-qurilish instituti rektori, professor S.I.Axmedov nomiga quyidagi mazmundagi №01-2/5-654 son xatni berdi. Bu xat 14 - sentabr 2017-yilda Samarqand arxitektura-qurilish instituti rektori, professor S.I.Axmedovga taqdim etildi:

Nurobod tuman hokimligi Siz rahbarlik qilayotgan institut talabalar jamoasi tomonidan tumanimizning Jom qishlog'i misolida (agrosanoat komplekslari asosida qishloqlarni rivojlantirish yo'nalishi mavzusida) qilinayotgan ilmiy va diplom loyihalarini qishloq hududida joyiga chiqqan holda muhokama, himoya qilishga rozilik beradi hamda bu tadbirlarni amalga oshirish bilan bog'loq tashkiliy masalalarni o'z zimmasiga oladi va tadbir o'tkazish bo'yicha qo'shimcha ravishda kelishiladi.

Samarqand arxitektura-qurilish instituti rektori, professor S.I.Axmedovning buyrug'iga asosan Jom qishlog'ida loyiha ishlarini olib borish guruhi tashkil etildi.

Guruh rahbari: Avazov Raximjon Shamsievich-Samarqand arxitektura-qurilish universiteti dotsenti, Yodgorliklar va diqqatga sazovor joylarni muhofaza qilish bo'yicha xalqaro kengash a'zosi, "Turon" Fanlar akademiyasining faxriy akademigi, Sa-

marqand viloyati Turon Fanlar akademiyasi “Tarixiy-madaniy va nomoddiy merosni asrash jamg‘armasi” direktori.

Guruh a’zolari: Xidirov Muxsin - Samarqand arxitektura-qurilish universiteti dotsenti.

Xudoyarova Mavlyuda Baxrievna - Samarqand arxitektura-qurilish universiteti dotsenti.

Diplomantlar 501-QHALTE talabalari: D.Normatov, A.Narzullayev, F.Ro‘zimurodov, G.Qoldoshova, M.Maxkamova, M.Mardiyeva.

Guruh faoliyatining natijador bo‘lishidagi barcha yumushlar, Jomda amalga oshirilgan bunyodkorlik ishlarning faol ishtirokchisi bo‘lgan, Jom elning fidoyi o‘g‘loni, dotsent Tursunmurod Norbekov tomonidan, 2017-yilning sentabr oyidan 2018-yilning fevral oyiga qadar amalga oshirildi.

Usbu 6 oy muddatda, Samarqand arxitektura-qurilish institutining 3 nafar olimlari va 6 nafar talabalari birgalikda “Samarqand viloyat Nurobod tuman Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi” mavzusida ilmiy-tadqiqot ishlari olib borishdi. Natijada, Jom qishlog‘ining hozirgi holat rejasi, Jom qishlog‘ining hozirgi holat ko‘rinishi, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish infrastrukturasi, Jom qishlog‘i bosh rejasining rivojlanish taklif loyihasi, istirohat bog‘larni rivojlantirish konsepsiyasi, ichimlik va sug‘orish suvlari bilan ta’minlash taklif loyihasi, o‘rmon xo‘jaligi hududini rivojlantirish taklif loyihasi, turizmni rivojlantirish taklif loyihasi, Jom qishlog‘idagi arxeologik hududlar, Jom qishlog‘ida turistik rekreatsion hududlarining rivojlanishi, agrosanoat majmualarining bosh rejasi va boshqa taklif loyihalari ishlab chiqildi.

Loyiha 2018-yil 2-fevralda Jom qishlog‘ida joylashgan Kasb hunar kolleji majlislar zalida Jom qishlog‘ini zamonaviy agro-

sanoat majmualar konsepsiyasi asosida rivojlantirish tadbiri bo‘ldi.

Tadbirda Samarqand arxitektura-qurilish instituti vakillari, Nurobod tumani 2-sektor boshlig‘i, tuman prokurori Shuhrat Xolmirzayev, tuman hokimi o‘rinbosari O.Bo‘tayev, Zarafshon irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi xodimlari: O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan irrigatorlar Z.X.Jo‘rabekov, U.Yu. Jumayev, N.Axmedov, QQBD – №12 vakili G‘.Otayorov, Samarqand “Vestnik” gazetasi muxbiri Anastasiya Pavlenko, Samarqand arxitektura-qurilish instituti Davlat attestatsiya hay‘ati raisi Farxod Maxmudov, hay‘at a‘zolari Muxsin Xidirov, Mavjuda Xudayarova, F.Abdiraximov, Furqat Usmonqulov, Farida Suvonqulova, Dilorom Adilova, Vazira Hamdamova, Samarqand qishloq xo‘jalik instituti rektori, professor Tostemir Ostonaqulov, professor Pirnazar Davronov, O‘zbekiston, Qozog‘iston, Rossiya, Germaniya Fanlar Akademiyalari a‘zosi, texnika fanlari doktori, professor O‘tkir Soatov, A.Ashurov boshchiligidagi Samarqand televideniyesi xodimlari, Samarqand arxitektura-qurilish instituti o‘qituvchisi, tarixshunos arxeolog Abdimannon Yorqulov, Jom va uning atrofidagi qishloqlar aholisi vakillari ishtirok etishdi.

Olimlar rahbarligida talabalar tomonidan bajarilgan loyiha-ning diplom himoyasi, qatnashchilarining katta e‘tiroflariga, elning olqishiga sazovar bo‘ldi.

Jom qishlog‘ida kechayotgan jarayonlar to‘g‘risida Анастасия Павленконинг “Samarkandskiy Vestnik” gazetasining 2018-yil 10-fevral sonida “Как из сельской глубинки сделать город-сказку?”, “Доверие” gazetasining 2018-yil 16-fevral sonida “Сельская глубинка, или Как из села Джам сделать город-сказку?” (Olisdagi qishloq Yoxud qanday qilib Jom qishlog‘idan mo‘jiza shahar barpo etish mumkin?), shuningdek “Jamiyat” gazetasining 2018-yil 2-mart sonida professorlar

Pirnazar Davronov va Toshtemir Ostonaqulovlarning “Jomning to‘g‘onlari – suv mustaqilligi tomon qadam”, 2018-yil 4-aprelda “Ma‘rifat” gazetasida “Asrlar oshgan innavatsion yechim (suv resurslaridan oqilona foydalanishda qo‘l keladi), 2018-yil 12-aprelda “Zarafshon” gazetasida “Jomga suv omborlari kerak” nomli maqolalari elon qilindi.

2018-yil 12-fevralda viloyat televideniya-sida “Bunyodkorlik davr talabi” rukunida ko‘rsatuv berildi.

2018-yil 21-fevralda mazkur loyihani amalga oshirish borasida, E.Rahimov Nurobod tumani hokimi F.Zoirovga, 2018-yil 22-fevralda viloyat hokimiga murojaat va tegishli hujjatlarni topshirdi.

2018-yil 24-fevral kuni Jom qishlog‘ida viloyat hokimi T.I. Jo‘rayev raisligida Jom qishlog‘i hududini obodonlashtirish borasida “Obod qishloq” dasturini amalga oshirish bo‘yicha yig‘ilish bo‘lib o‘tdi.

Yig‘ilishda viloyat hokimining o‘rinbosarlari, viloyat milliy xavfsizlik xizmati, viloyat prokurori, viloyat IIB, viloyat davlat soliq, moliya, uy joy communal xizmat ko‘rsatish, arxitektura-qurilish bosh boshqarmasi, markaziy bank va barcha tijorat banklari rahbarlari, shahar va tuman hokimlari, ularning qurilish bo‘yicha o‘rinbosarlari, shahar va tuman prokurorlari, ichki ishlar bo‘limlari boshliqlari, davlat-soliq inspeksiyasi rahbarlari, viloyat loyihalashtirish institutlari, viloyat tashkilotlari rahbarlari, tadbirkorlar vakillari, jamoat tashkilotlari hamda ommoviy axborot vositalari vakillari qatnashdi.

Yig‘ilishda O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti maslahatchisi, Prezident qabulxonasi boshlig‘i T.A.Xudoybergenov ishtirok etdi.

Yig‘ilishda bajarilishi lozim bo‘lgan ishlar, viloyat hokimligi yig‘ilishi Bayonida ko‘rsatilib, 2018-yil 28-fevraldagi, №03/3-119 son bilan rasmiylashtirildi.

Jom qishlog‘dagi “Obod qishloq dasturi” asosida bajarilgan ishlar hajmi, Nurobod tumani hokimining o‘rinbosari O.Bo‘taev tomonidan tayyorlangan hisobotda o‘z aksini topgan. Mazko‘r hisobot, Pirnazar Davronovning “Jo‘mard elli Jom” kitobining 646-649-betlarida (Toshkent: “Zamin nashr”, 2020. 660 bet), Pirnazar Davronov va Fotima Davronovalarning “Jom qishlog‘i maorifi” kitobining 9–14-betlarida berilgan (Toshkent: “Qamar media” nashriyoti, 2023. 250 bet).

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2018-yil 17-18-mart kunlari Samarqand viloyatiga tashrifi davomida bergan topshiriqlari va Pastdarg‘om tumanida kengaytirilgan tarzda o‘tkazilgan majlis bayonining 3-bandida quyidagi topshiriq berilgan.

Samarqand viloyati hokimligi (Jo‘rayev):

Mutasadi vazirliklar, idoralar, Nurobod tumani hokimligi (Zoirov) bilan birgalikda, Jizzax viloyatining Do‘stlik tumani-dagi Manas qishlog‘ida amalga oshirilayotgan ishlar misolida Samarqand viloyatining Nurobod tumani Jom qishlog‘ida keng ko‘lamli qurilish va obodonlashtirish ishlarini belgilangan muddatlarda va sifatli amalga oshirish ta‘minlansin;

Ushbu qaror asosidagi “Obod qishloq dasturi” munosabati bilan Jom qishlog‘ini rivojlantirishga davlat byudjetidan 71 milliard so‘m mablag‘ kiritildi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 18-apreldagi selektr yig‘ilishida O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev shaxsan Samarqand viloyati hokimi E.O.Turdimovga Nurobod tumani Jom qishlog‘idagi Omondara MFYni obodonlashtirish bo‘yicha topshiriq berdi.

Prezident topshirig‘iga asosan Samarqand viloyati hokimligining 2022-yil 6-maydagi №02-01/716 sonli “Samarqand viloyati, Nurobod tumani, “Omondara” mahallasida obodonlashtirish bunyodkorlik ishlarini olib borish, hududdagi infra-

tuzilmani yaxshilash, tadbirkorlikni rivojlantirish hamda aholi bandligini ta'minlash bo'yicha "Yo'l xaritasi" ishlab chiqildi.

"Yo'l xaritasi"da belgilanga ishlar to'ligicha amalga oshirildi.

Cho'nqaymish, Anxazrat, Beshbarmoq, Yo'rg'abuloq va Omondara elektr qishloqlarida ta'minotini yaxshilash uchun 400 dona beton ustunlari o'rnatildi.

Omondara mahallasiga 5 dona TP transformator, 1200 ta beton ustunlar, 48 km uzunlikdagi elektr havo uzatish tarmoqlari, 1900-yilda qurilgan masjid-madrasada tashkil etilgan ARM-ga 10 dona kitob javonlari va 5000 dona kitoblar yetkazib berildi.

Omondara MFY ning 4H-513 Chunqaymish qishlog'iga kirish yo'li 14 km bo'lib, uning 3,5 km qismi "Obod qishloq dasturi" tarkibida bajarilgan edi, qolgan 12,5 kilometriga to'liq asfalt yotqizildi.

Omondara MFY ning barcha ichki yo'llariga to'liq shag'al tosh yotqizildi. Ittifoq guzariga 1 dona suv inshooti va 3 km suv tarmoqlari qurildi. Shuningdek, Hafrin qishlog'ida 1 dona suv inshooti va 5 km suv tarmog'i barpo etildi.

Omondara MFY yangi binosi qurilib foydalanishga topshirildi.

Omondara MFY tarkibiga kiruvchi qishloqlar aholisiga 200 dona gaz bollonlari yetkazib berildi.

Kasb-hunarga o'qish istagi bo'lgan 10 nafar xotin-qizlar viloyat markazidagi ta'lim muassasalarida o'qitildi.

Aholining bandligini ta'minlash maqsadida, zarurati bo'lgan oilalarga 50 donadan tovuqlar tarqatildi.

Cho'nqaymish qishlog'idagi shifokorlik punkti (QShP) zamonaviy ta'mirlanib foydalanishga topshirildi.

Boshbuloq guzarida mahallaning tibbiyot tayanch punkti qurilib ishga tushurildi hamda aholi sog'ligi to'lig'icha ko'rikdan o'tkazildi, tegishli tavsiyalar va yordamlar berildi.

Boshbuloq guzaridagi 78-umumiy o‘tra ta’lim maktabi bilan uning stadioni orasidagi soy ustiga ko‘prik qurildi.

Samarqand viloyati hokimligi tomonidan ishlab chiqilgan “Yo‘l xarita”da belgilangan ishlarni amalga oshirishga, davlatning 30 milliard so‘m mablag‘i sarflandi.

Sunday qilib, Jom qishlog‘ida bunyodkorlik ishlarini olib borish uchun davlat byudjetining 2013-2017-yillarda 22,5, 2018-yilda “Obod qishloq” dasturi doirasida 71, 2022-yilda Omondara MFY uchun 30, jami 123,5 milliard so‘m mablag‘lari yunaltirildi.

Ma’lumki yetarli darajadagi suv ta’minoti bo‘lmaz ekan, “Samarqand viloyat Nurobod tuman Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi”ni to‘lig‘icha amalga oshirib bo‘lmaydi. Shu ma’noda, 2018-yil 27-mart kuni Xalq deputatlari Samarqand viloyati Kengashidagi O‘zLiDeP deputatlik guruhining yig‘ilishida, professor P.Z.Davronovning konsepsiya bo‘yicha taqdimoti bo‘ldi. Deputatlar guruhi konsepsiyani ma’qullash bilan birgalikda Respublikamiz Prezidentining ko‘rsatmalaridan kelib chiqqan holda, to‘g‘onlarda kichik GESlar qurib, ulardan elektr energiya hosil qilib foydalanish fikrini bildirishdi.

O‘zLiDeP Samarqand viloyat kengashi va faollari tomonidan hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish borasida Nurobod tumani Jom qishlog‘i va atrof yerlaridan samarali foydalanishni tashkil etish bo‘yicha, tabiiy suv zahiralarini yaratish va undan foydalanishni amalga oshirish bo‘yicha iqtisodiy loyihani amalga oshirish uchun chora-tadbirlar dasturi ishlab chiqildi. Ushbu dasturga muvofiq tegishli takliflar tayyorlash maqsadida 2018-yil 10-aprel kuni Jom qishlog‘i hududida bunyod etilgan G‘ishtband va kelajakda qurilishi taxmin qilinayotgan to‘g‘onlarning o‘rinlari deputatlik ishchi guruhi tomonidan joyida o‘rganib chiqildi. Bunda “Zarafshon” irrigatsiya tizimlari havza bosh-

qarmasi, viloyat gidrometrologiya markazi, viloyat nasos stansiyalari, energetika va aloqa boshqarmasi, viloyat yer resurslari va davlat kadastri boshqarmasi, viloyat tabiatni muhofaza qilish qo‘mitasi, viloyat iqtisodiyot bosh boshqarmasi, viloyat hokimligi moliya bosh boshqarmasi, viloyat arxitektura-qurilish nazorat inspeksiyasi, loyihalashtirish tashkilotlari, viloyat investitsiya boshqarmasi, viloyat elektr tarmoqlari OAJ, viloyat arxitektura-qurilish bosh boshqarmalaridan vakillar, Samarqand DU, Samarqand QXI, Samarqand arxitektura-qurilish institute olimlari, qishloq faollari ishtirok etishdilar.

Yaqin kelajakda Jomning Tolli, Beshbuloq, Bachakalon, Suvlisoy, Boymat bobo, Quduqcha, Otqamar, Yakkatol, Avliyoli dasht, Kattasoy, Yoyilma, Yakkabuloq kabi qator hududlarida, shuningdek Anjirli va Sariko‘l qishloqlarida tabiiy qor-yomg‘ir suvlarini ushlab qolish maqsadida to‘g‘onlar qurish rejalashtirilgan va ushbu yo‘nalishda ma’lum ishlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, Yakkatol va Avliyoli dashtda to‘g‘onlari qurilsa, 1,5 million metr kub suv zaxirasi hosil qilinib, natijada 1500 gektar yerga oqizish yoki to‘rt ming gektar atrofidagi yerda tomchilatib sug‘orish dehqonchiligini amalga oshirish imkoniyati paydo bo‘ladi. Bunday bunyodkorlik ishlari qishloqning ko‘p minglik aholisining suvga bo‘lgan ehtiyojini to‘la ta’minlaydi.

Katta-kichik to‘g‘onlar qurishdan hosil bo‘ladigan mo‘l suv, ravon va keng yo‘llar, Jom ekekr nimstansiyasi kelajakda Jom shahrini bunyod etishga asos bo‘lib xizmat qiladi. Buning uchun tanlov asosida Jomga ichki va tashqi investorlarni jalb qilish, qishloqdagi imoratlarni shaharsozlik rejasiga mos ravishda tog‘ yonbag‘irlarida qaytadan qurish, tog‘lar oraliqlarida agrosanoat korxonalarini bunyod etish, qir-adirlar va unumdor yerlarda iqlimga mos dehqonchilikni yo‘lga qo‘yish, zamon talablari darajasidagi xizmat ko‘rsatish sohalarini rivojlantirish, hududni yashil makonga aylantirish talab etiladi. Shunda Jom

qishlog‘i qir-adirlari, tog‘lari yashillikka burkangan, so‘lim, betakror, ko‘rkam, sayyohlar bop Jom shahriga aylanadi.

Hozirda Samarqand viloyati hokimligida taxminiy qiymati 11 milliard so‘m bo‘lgan Anjirli qishlog‘idagi suv inshootini qurish rejalashtirilgan.

Agar taklif etilayotgan suv inshootlari barpo etilsa, aholi suv bilan ta‘minlanadi, mavjud katta yer maydonlarda dehqonchilik va agrosanoat revojlanaadi.

Tug‘onlardagi suvlarning yerga singishi tufayli ular yer osti bo‘ylab, bir-birlari bilan tutashadi, Jom aholisi foydalanadigan 48 ta buloqlardan, bugungi kunga qurub qolgan ko‘pchilik buloqlardan qaytadan suv chiqadi. Jom aholisining asosiy suv manbai bo‘lgan Omondara bulog‘i qadimgidanda ko‘proq suv bera boshlaydi, artezianlarning sersuvligi ortadi, barcha buloqlar suvlari ko‘payadi, yangi buloqlar ko‘z ochadi.

1960-yilargacha Omondara bulog‘ining suvi yoz oylarida ham Girdiqo‘rg‘om MFY hududining quyi qismiga, 6 km dan ortiq masofaga ariq orqali yitib borardi. Bugungi kunda ariq emas quvur orqali ham 2 kmga yetmayapdi.

1967-yilda sobiq O‘zbekiston 40 yilligi davlat xo‘jaligi direktori Otamurod Eshmurodov (Pastdarg‘om tumaniga qarashli Chandir qishlog‘idan) rahbarligida Kuchmenning qurulish brigadasi tomonidan Jomning katta Omondara bulog‘i suvining bir qismi quvurlarga olinib, aholi ariqdan suv ichmaydigan bo‘lishgandi.

Quvurlar uzunligi Jom soyi bo‘ylab qishlog‘ining quyi qismigacha 15 km, cho‘ldagi chorva ehtiyoji uchun Sonsuvloqqacha 15 km, jami 30 km edi. Bundan oldin Jom aholisining yarmi suvni hovuzlardan, qishloqning yuqori sharqiy qismi ariq va buloqlardan suv ichardi.

Hovuzlardagi suvlarning yerga singib ketishining oldini olish uchun ularga otlar oralatilgan. Omondara bulog‘i suvi oqizib

kelingan hovuzlar tubidagi loy tuproqlar otlar tuyoqlari bilan zichlangan.

XII asr Qoraxoniylar podsholigi davrida qurilgan G'ishtband suv ombori uzoq davrlar o'tishi, loyqa bosishi oqibatida tabiiy ravishda ishdan chiqqan. Ushbu to'g'on o'rnidan sharq tomon 20 metr yo'qorida yangi G'ishtband qurilishi 2015-yil 5-martda boshlanib, 17 oy ichida nihoyasiga yetkazildi.

To'g'on o'zining shimoliy va sharqiy atrofidan olingan tog' jinslaridan barpo etildi.

To'g'onning oldi (sharq) va orqa (g'arb) qismiga negizidan boshlab 1,5 m qalinlikdagi xarsang toshlar yo'qori tomon qiyalatib to'kib chiqildi. Bu toshlar orasidan o'tgan sublar tog' jinslariga singib to'g'onning mustahkamligini ta'minlaydi.

Uzunligi 83,5 m, diametri 750 mm, qalinligi 5 mm bo'lgan quvur, balandligi 1,5 m temir-beton yostiq ustiga o'rnatilib, quvurning atrofi ham temir-beton bilan mustahkamlandi. Quvurning suv kirish qismi atrofi qiyalatib to'rtburchak shaklda ko'tarilib baland o'ra yasaldi va uning ustiga quvurning keraksiz jinslar bilan tiqilib qilishidan himoyalovchi temir to'siqpanjara ochilib-yopiladigan qilib o'rnatildi.

To'g'onning balandligi 20 m, ustki qismining eni 4 m, bo'yi (ikki tog' Bo'lakjog'ol va Qorachog'ol oralig'i) 102 m dan iborat bo'lib, suv sig'imi taxminiy 450 ming metr kubni tashkil qiladigan bo'ldi.

O'zbekiston Respublikasi Qishloq va suv xo'jaligi vazirligining 2016-yil 22-iyuldagi №135-sonli buyrug'i bilan tayinlangan Zarafshon irrigatsiya tizimlari havza boshqarmasi boshlig'i A.Jumayev raisligidagi 16 kishidan iborat davlat qabul qilish hay'atining qarori bilan umumiy qiymati 3 milliard 347 million 823 so'm bo'lgan, qurilishi tugallangan G'ishtband to'g'oni ob'yikti foydalanish uchun qabul qilindui.

2016-yil 8-avgustda, 28 ming aholiga ega bo'lgan Jom va uning atrofidagi ellarning vakillari hamda Toshkent, Samarqand va Nuroboddan kelgan mehmonlar ishtirokida G'ishtband suv omborining ochilish tantanalari bo'lib o'tdui.

G'ishtband suv omborining havzasi, ya'ni unga suv oqib keladigan yer maydoni 10 000 gektardan ortiq. Sel toshqinlari kuzatilmagan 2017-yilning qish va bahor oylarida G'ishtband suv ombori 3 marta to'lib, inshoot qurilishi talablaridan kelib chiqqan holda, ma'lum muddatlarda to'plangan suv chiqarilib turildi. Bu holat G'ishtbandga rejalashtirilganidan ortiq suv to'planishini isbotladi. Agar G'ishtband to'g'oni balandligi yana 10 metr ko'tarilib 30 m balandlikda qurilsa, 1 million metr kub suv zaxirasi hosil qilinib, 1000 gektar yer maydonini oqizib. 3000 gektar yer maydonini tomchilatib so'g'orish imkoniyati paydo bo'ladi.

Afsuski, 2016-yilning yoz faslida davlat qabul qilish hay'atini tomonidan G'ishtband to'g'oni ob'yekti foydalanishga yaroqli deb topilgach, 2017-yilning qish-bahor oylarida to'plangan suvning bir qismi, noto'g'ri loyihalashtirish tufayli to'g'onning tagidan chiqib keta boshladi. Vaholanki, qadim XII asrda qurilgan to'g'onlarda bunday noxush xodisalar kuzatilmagan.

To'g'on loyihalashtirishda xato-kamchiliklar bo'lishi, monopoliya, korrupsiya, o'g'likka yo'l qo'yilishi also mumkin emas. Mamlakatimiz uchun Sardoba to'g'onida yuz bergan fojialar yetarli. Bundan tashqari, har qanday buyumdan foydalanish muddati bor. Shu jumladan to'g'onlar ham belgilangan muddatlardan kechiktirmasdan ta'mirlanishi zarur, aks holda katta fojialarga olib keladi.

Ushbu soha yunalishda ham jahon tajribasi yetarli. Masalan, AQShning Taum Sauk nomli stansiyasi nasos orqali suv olib elektr energiyasi hosil qilishda dunyoga mashhur, bu joyda ta-

biiy suv oqimi yo‘q. Bu suv ombori yerning teks joyda bunyod etilgan bo‘lib, unga 80 km uzoqlikdagi Missisipi daryosining eng katta irmoqlaridan biri Missuridan nasoslar orqali suv olinadi va foydalanib bo‘lingan suv yana omborga nasoslar orqali qayta tashlanadi.

Taum Sauk stantsiyasining qurilishi 1960 yilda boshlangan va u 1963 yildan ishlay boshlagan. Ikki turbinali nasos 175 megavatt energiya ishlab chiqarishga qodir. Ular 1999 yilda har biri 225 megavattgacha yangilandi. 2005-yilda, yuqori suv ombori halokatli avariya uchraganida, stantsiya yopilishi kerak edi, biroq foydalanish to‘xtatilmadi. Natijada 12 daqiqa ichida 4 million kubometr suv 7 metr balandlikda otilib chiqib qora daryo hosil qildi. Suv oqimi Taum Sauk Milliy parkiga kirib, bir qator park inshootlarini vayron qildi va uchta yosh bolani qattiq jarohatladi.

Bu ulkan inshoot to‘rt yillik qayta tiklashdan so‘ng ishga tushurildi va suv bosimini kamaytirish maqsadida to‘qqizta kamera rezervuarlarga ajratib qurildi. Ularning ustida 24 soatlik sutka davomida avtomobillarda kuzatuv olib boriladi va turistlar sayohat qilishadi.

Jom va uning atrofidagi qishloqlar hududlarida qurilishi rejalashtirilaytgan to‘g‘onlar, aholi yashash joylarining yo‘qori qismidagi tog‘larda barpo etiladi. Birgina, suv sig‘imi 1 million metr kub bo‘lgan G‘ishtband to‘g‘onida yemirilish yuz bersa, uning quyi qismida joylashgan aholi uy-joylari katta zarar ko‘radi. To‘g‘onlar qurushda yuz berishi mumkin bo‘gan fojialarning oldini olishda AQShning Taum Sauk fojeasini va uning oldini olish tajribasini e‘tiborga olish zarur.

Sel suvlari tutib qolinsa – rohat farog‘at, to‘g‘oni buzulsa – ofat.

Shunday qilib 2017 yilning sentyabr oyidan 2018 yilning fevral oyiga qadar Samarqand davlat Arxitektura-qurilish institu-

ting bir guruh olimlari 7 nafar talabalari bilan birgalikda “Samarqand viloyat Nurobod tuman Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi” mavzusida ilmiy-tadqiqot ishlari olib borishdi. Natijada, Jom qishlog‘ining hozirgi holat rejasi, Jom qishlog‘ining hozirgi holat ko‘rinishi, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish infrastrukturasi, Jom qishlog‘i bosh rejasining rivojlanish taklif loyihasi, istirohat bog‘larni rivojlantirish konsepsiyasi, ichimlik va sug‘orish suvlari bilan ta‘minlash taklif loyihasi, o‘rmon xo‘jaligi hududini rivojlantirish taklif loyihasi, turizimni rivojlantirish taklif loyihasi, Jom qishlog‘idagi arxeologik hududlar, Jom qishlog‘ida turistik rekreasion hududlarining rivojlanishi, agrosanoat majmualarining bosh rejasi va boshqa taklif loyihalari ishlab chiqildi.

Quyida Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi, rangli tasvirlarda berildi.

**Самарканд вилоят Нуробод туман Жом кишлоғининг
замонавий агросаноат мажмуалар асосида
ривожлантириш концепцияси**

**Концепция развития сельского поселения Джам
Нурабатского района Самаркандской области на базе
развития аграрно – промышленных комплексов**

Илмий раҳбар: Авазов Р. Ш.

Дипломантлар 501-КҲАЛТЕ: Норматов Д. Нарзуллаев А. Рузимурадов Ф.
Қолдошова Г. Махкамова М.Мардиева М.

Jom qishlog'ining xolat rejasi

Ситуационный план сельского поселения Джам

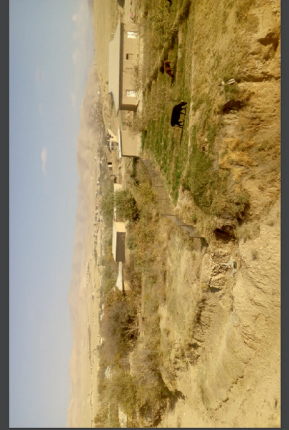

Ўзгирилган ҳолатнинг ҳозирги ҳолати

Современное состояние развития сельского поселения Джам

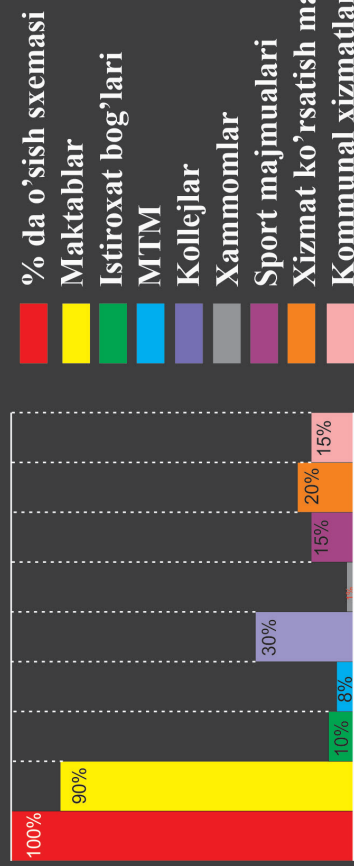

Jom qishlog'ining hozirgi xolat ko'rinishi
Современное состояние развития сельского поселения Джам

Ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish infrastrukturasini

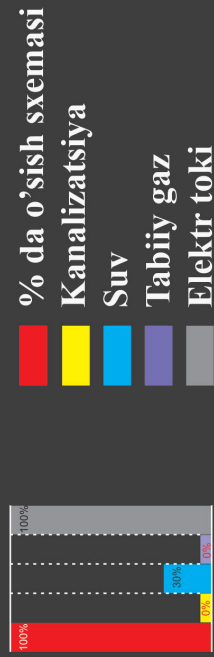
Современное состояние социально - экономической инфраструктуры

Qishloq aholisi 22000

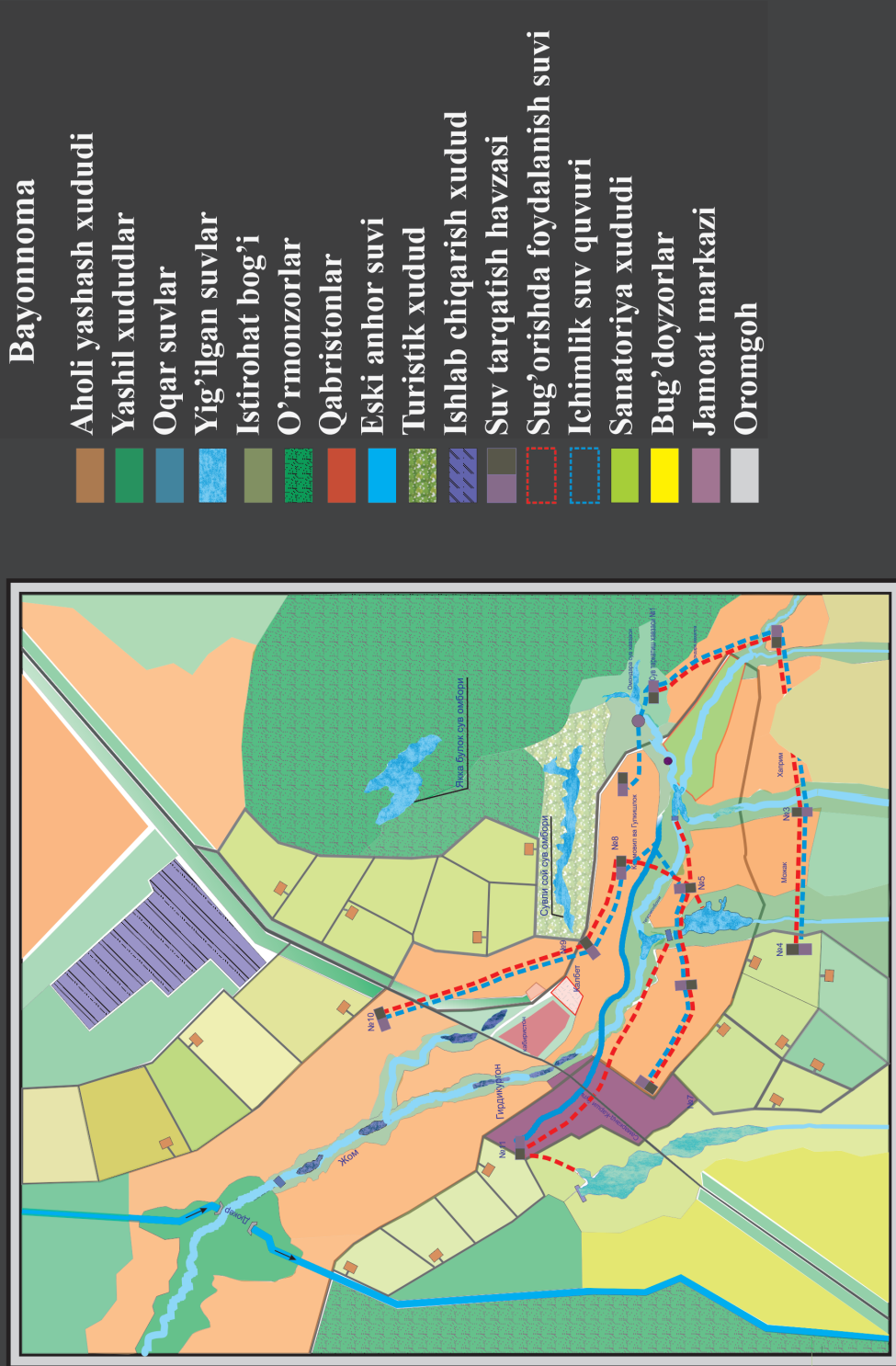

Kommunal xizmatlar bilan ta'minlanganligi

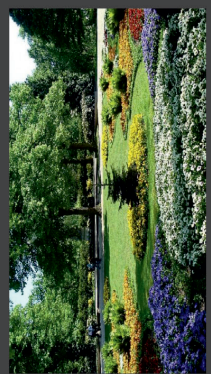
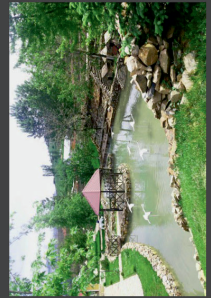
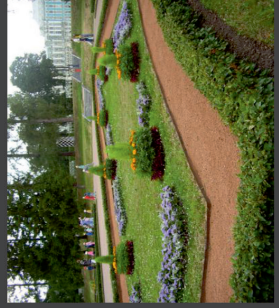
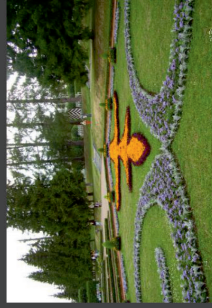
Jom qishlog'i bosh rejasining rivojlantirish taklif loyihasi

Проектное предложение по развитию генерального плана Джам

Istirohat bog'larni rivojlantirish konsepsiyasi

Концепция развития садово - парковой культуры

Istirohat bog'larni rivojlantirish konsepsiyasi

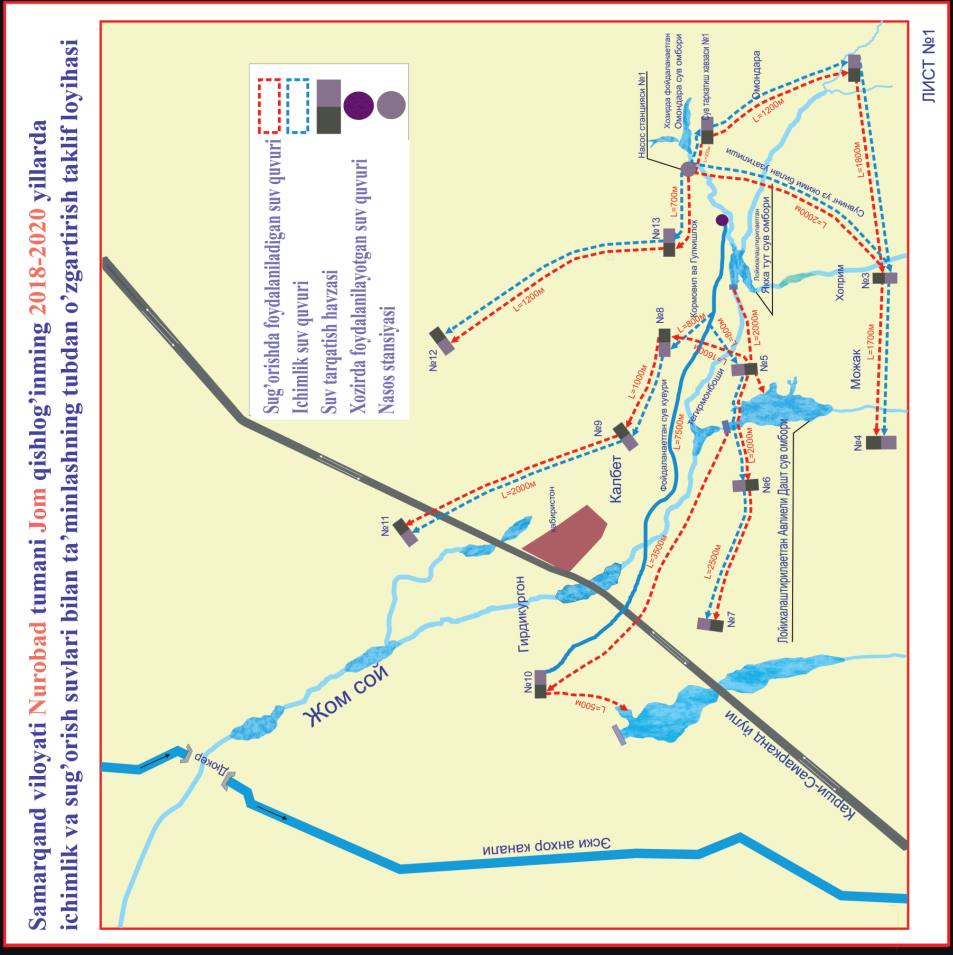
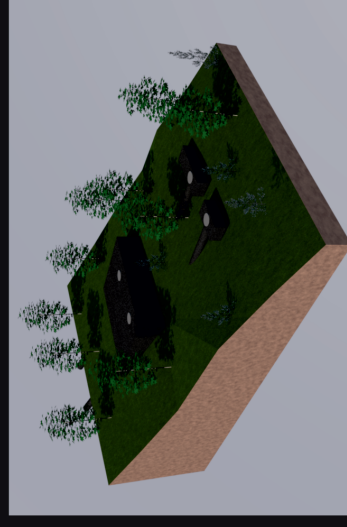
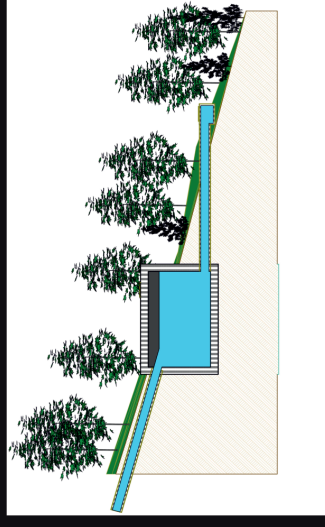
Концепция развития садово - парковой культуры

Ichimlik va sug'orish suvlari bilan ta'minlash taklif loyihasi

Проектное предложение по развитию ирригационных систем сельского поселения Джам

Suv Tarqatish havzasi

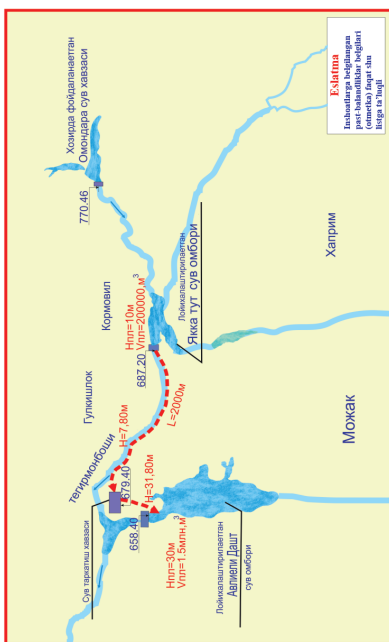

ЛИСТ №1

Ichimlik va sug'orish suvlari bilan ta'minlash taklif loyihasi

Проектное предложение по развитию ирригационных систем сельского поселения Джам

Samarqand viloyati Nurobod tumani Jom qishlog'i amalga oshirishi muhim bo'lgan suv inshootlari

Qashqadaryo viloyati

O'zbekistonda suv tanqisligini yechish bo'yicha takliflat «Samarqand viloyati Nurobod tumani Jom qishlog'i misolida»

Ichimlik va sug'orish suvlari bilan ta'minlash taklif loyihasi

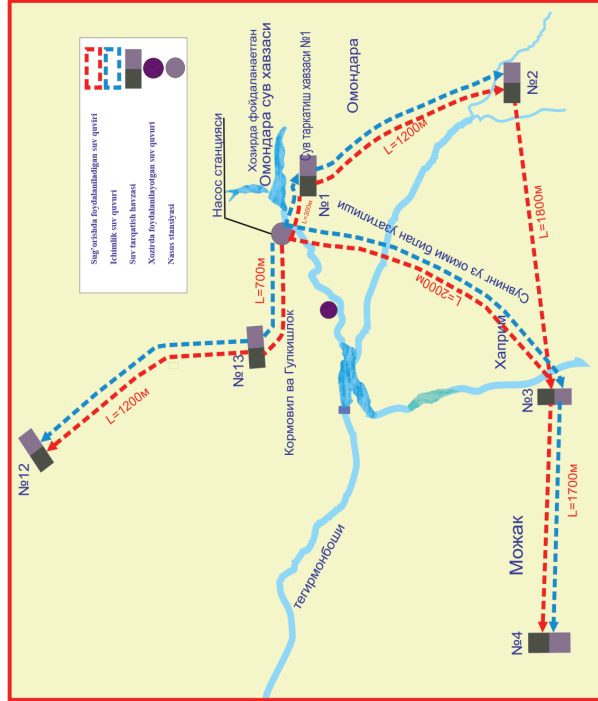
Проектное предложение по развитию ирригационных систем сельского поселения Джам

Samarqand viloyati Nurobod tumani **Jom** qishlog'i suvdan unimil foydalanish rejalari

ЛИСТ №4

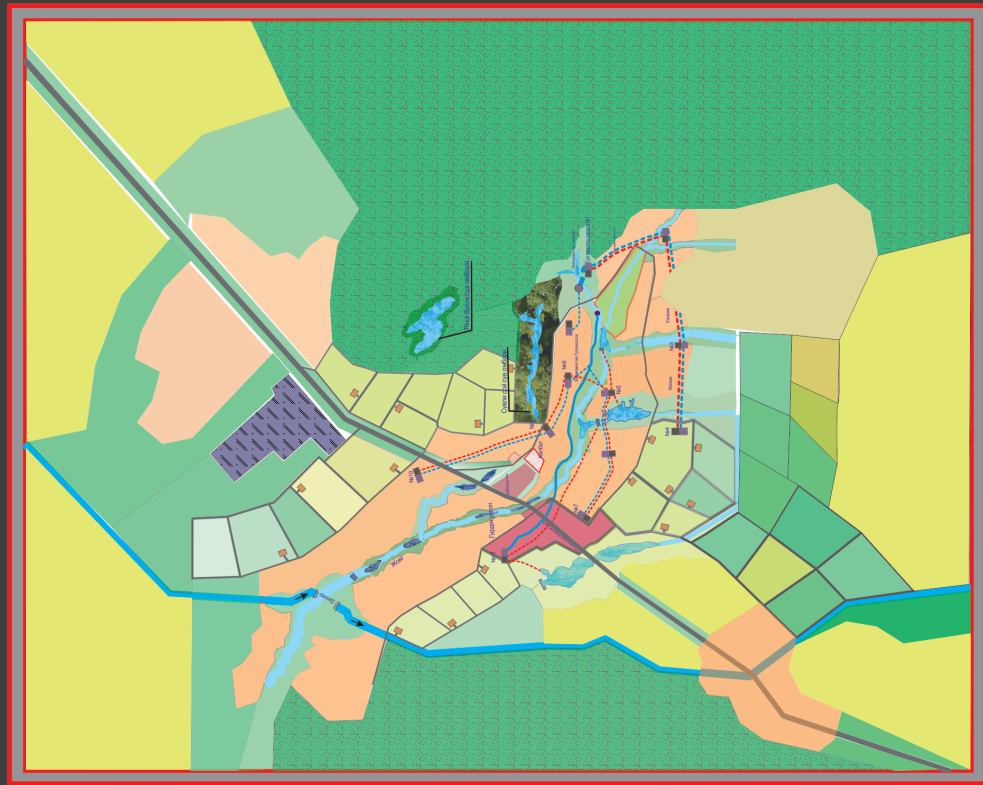
'«Omondara» suv omboridagi suvidan va ichimlik suvidan foydalanish sxemasi

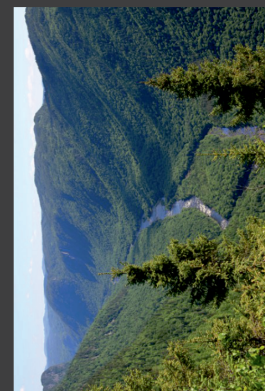
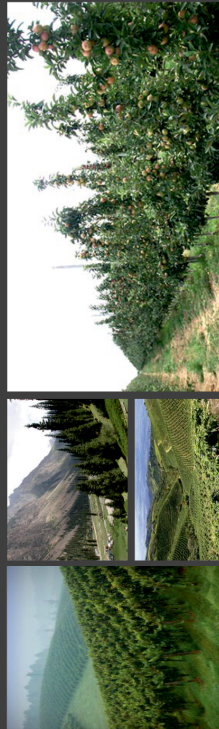
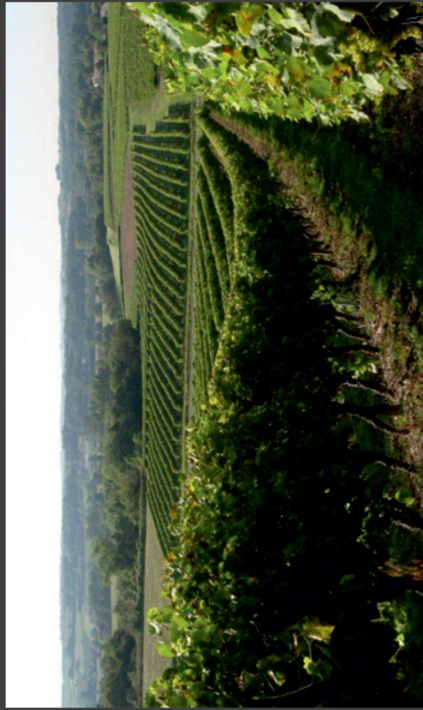
ЛИСТ №2

O'rmon ho'jaligi xududini rivojlantirish taklif loyihasi

Проектное предложение по развитию лесо – хозяйственной территории региона

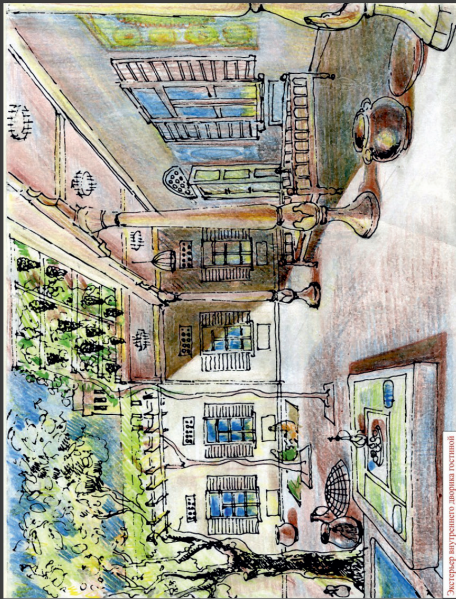

- Bug' doyzorlar
- O'rmonzorlar
- Bodomzorlar
- Pistazorlar
- Intensiv bog'lar

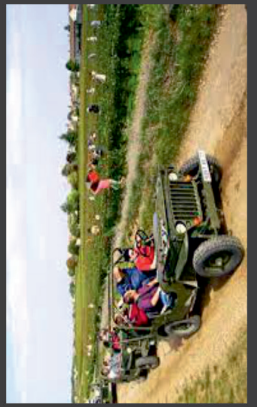
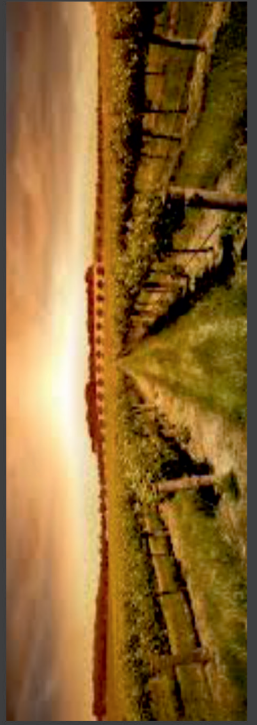
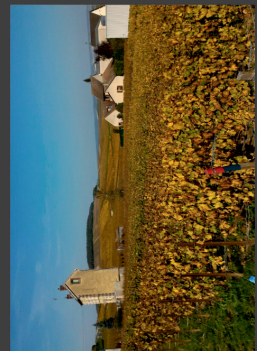
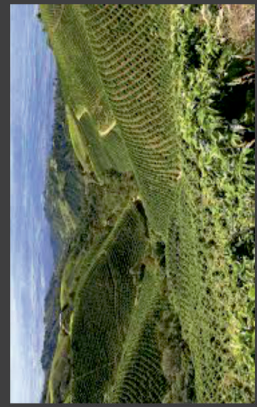
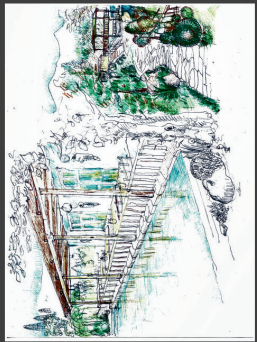
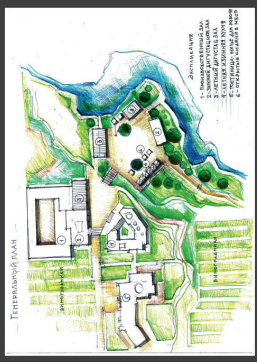
Turizmni rivojlantirish taklif loyihasi

Проектное предложение по развитию сельского туризма

Gastronomik turizmni rivojlanish konsepsiyasi

Проектное предложение по развитию гастрономического туризма

Jom qishlog'idagi arxologik hududlar

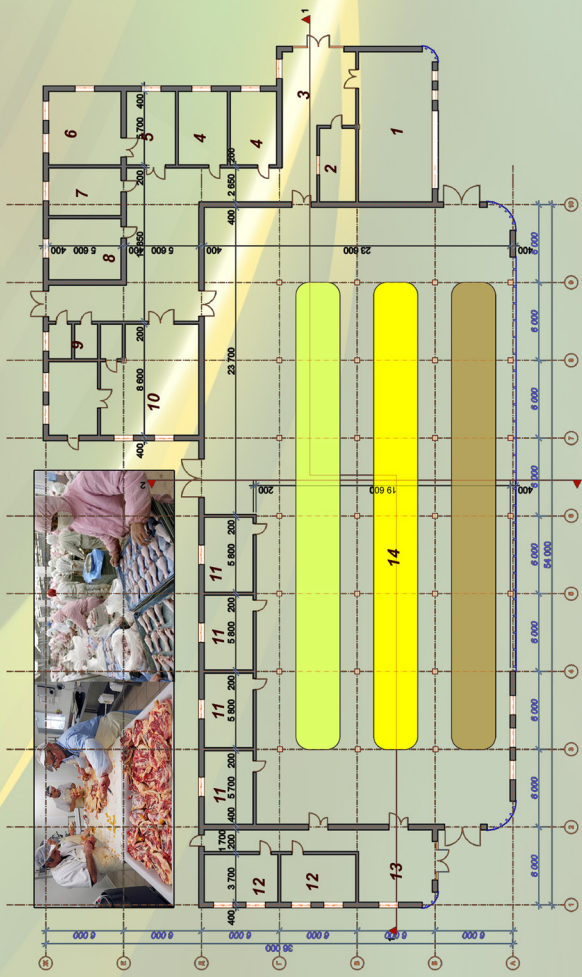
Археологические раскопки на территории сельского поселения Джам

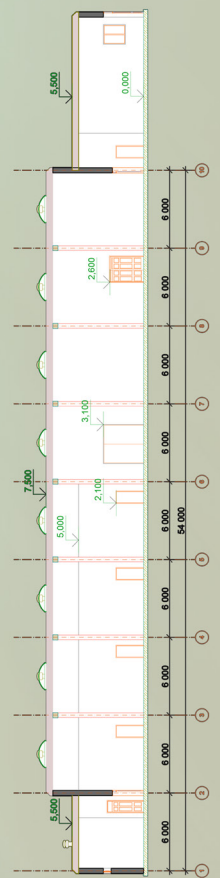
NUROBOD TUMAN JOM QISHLOG'IDA GO'SHTNI QAYTA ISHLASH AGROSANOAT MAJMUASI

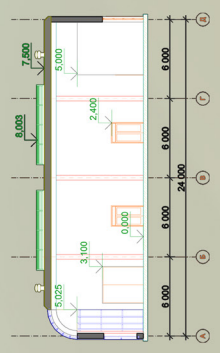
REJA M: 1:100

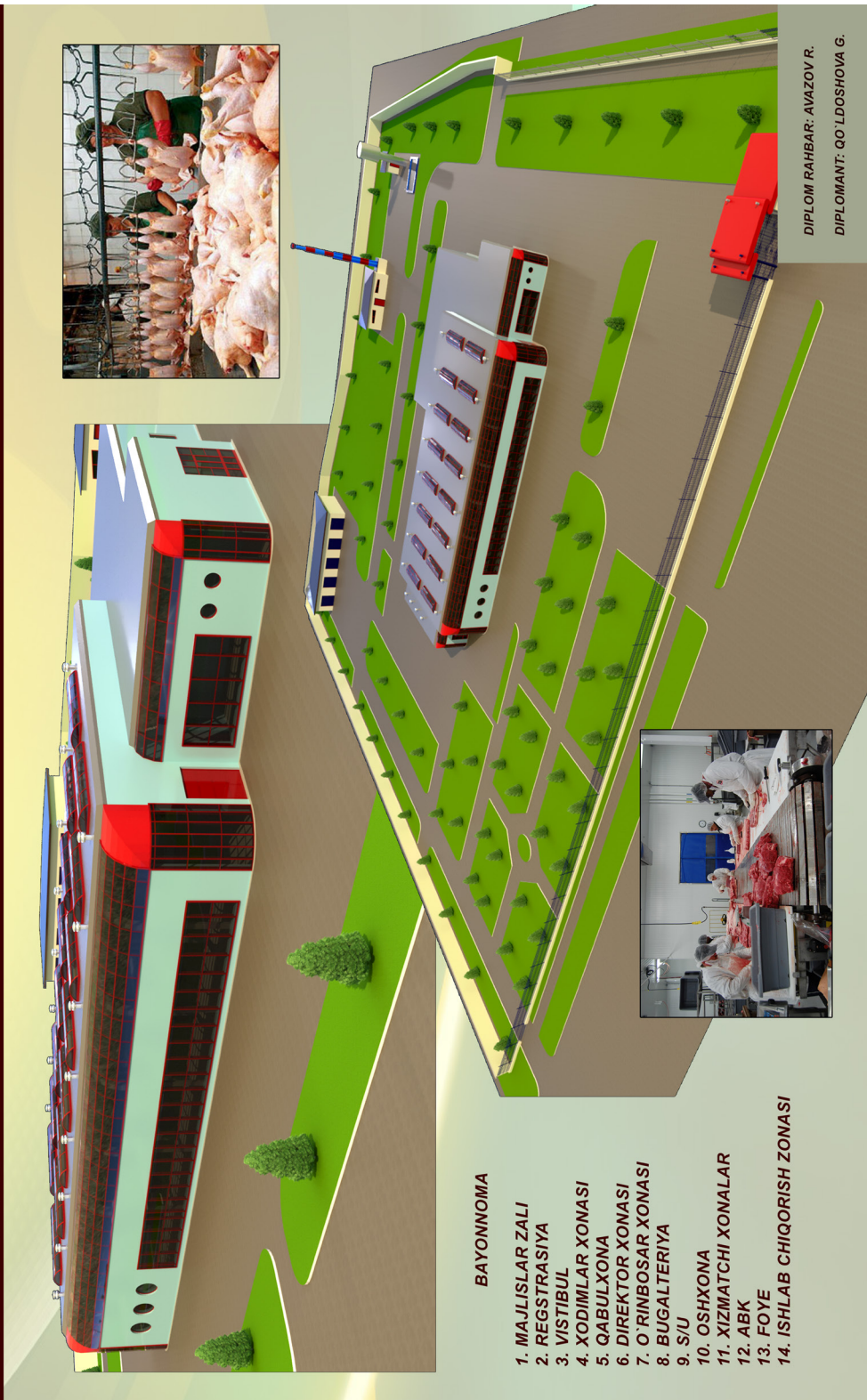

QIRQIM 1:1 M: 1:100

QIRQIM 2:2 M: 1:100

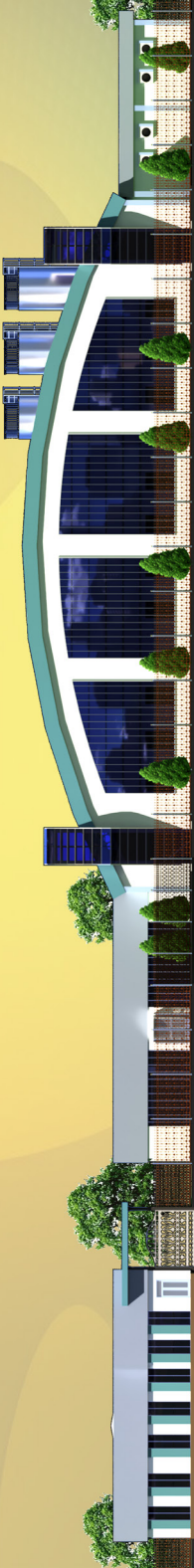

BAYONNOMA

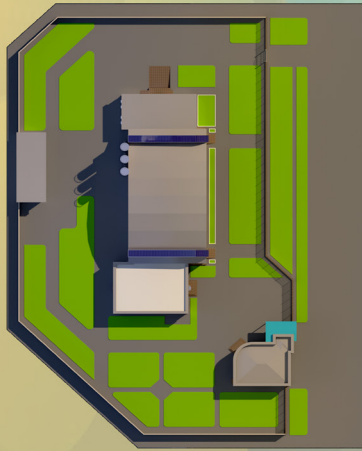
1. MAJLISLAR ZALI
2. REGISTRASIYA
3. VISTIBUL
4. XODIMLAR XONASI
5. QABULXONA
6. DIREKTOR XONASI
7. O'RINBOSAR XONASI
8. BUGALTERIYA
9. S/U
10. OSHXONA
11. XIZMATCHI XONALAR
12. ABK
13. FOYE
14. ISHLAB CHIQURISH ZONASI

DIPLOM RAHBAR: AVAZOV R.
DIPLOMANT: GO'LDOSHOVA G.

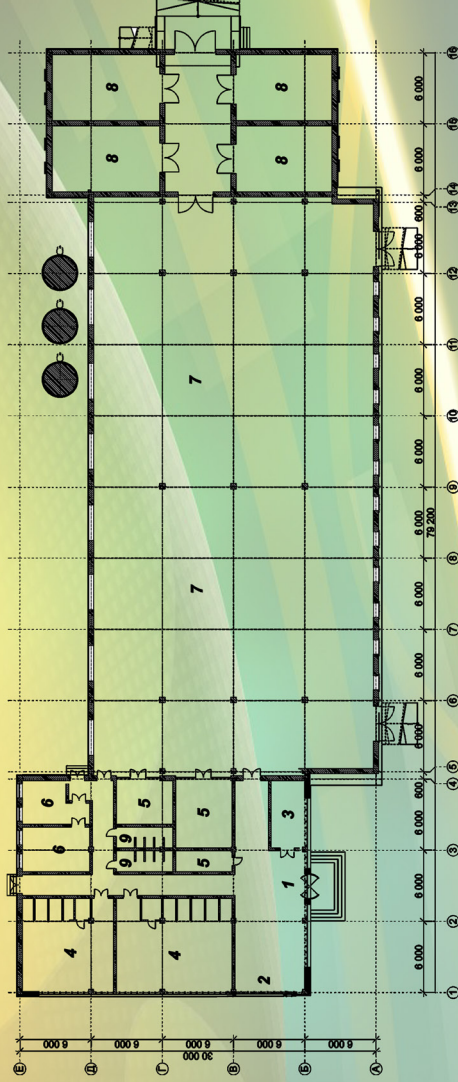
NUROBOD TUMAN JOM QISHLOG'IDA MEVANI QAYTA ISHLASH AGROSANOAT MAJMUASI

BOSH REJA

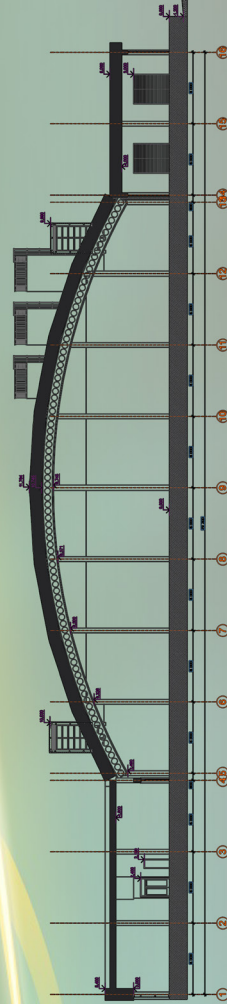
ISHLAB CHIQRISH MAJMUASI REJASI

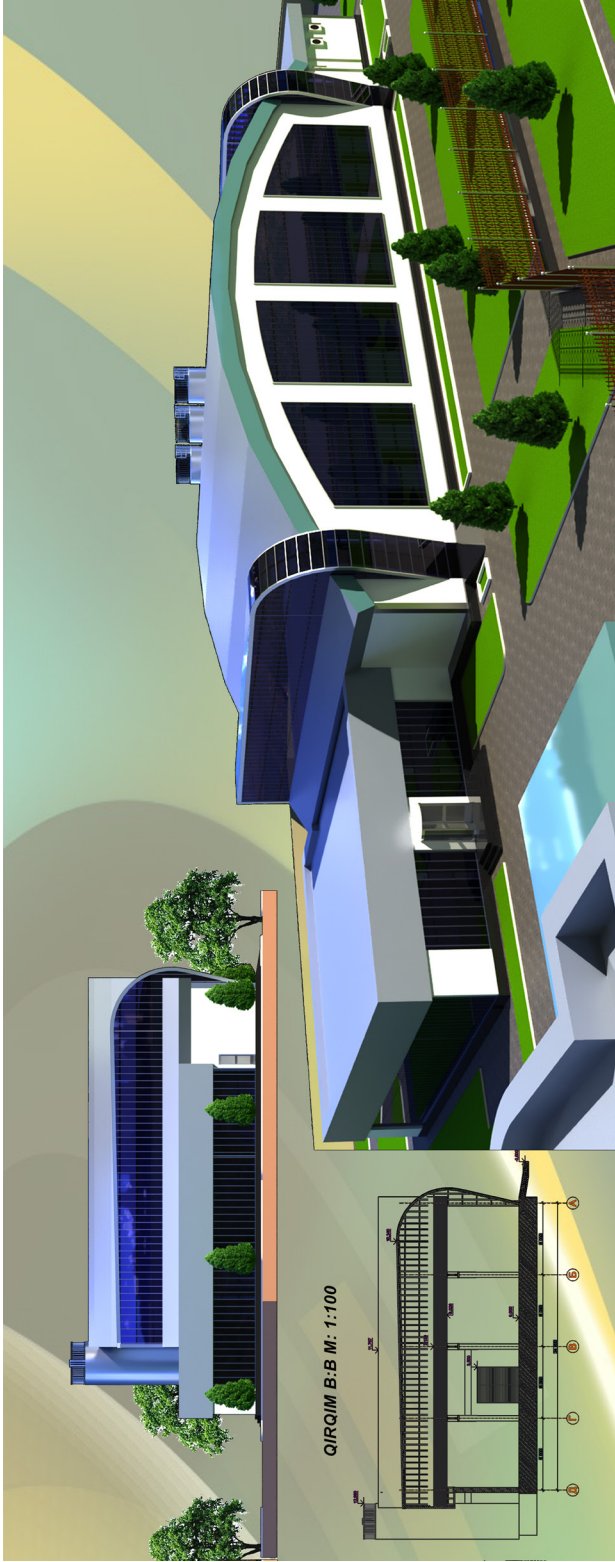
MA'URIYAT BINOSI REJASI

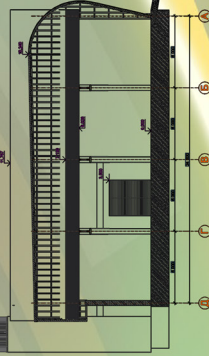
QIRQIM A-A M: 1:100

- 1. Kirish
- 2. Qorovulxona
- 3. Xodimlarni qayd qilish xonasi
- 4. Zavodga chiqish joyi
- 5. O`rinbosar xonasi
- 6. Qabulxona
- 7. Direktor xonasi
- 8. O`tish yo`lagi
- 9. Xodimlar xonasi
- 10. S/U
- 11. Ovqatlanish joyi
- 12. Oshxona

QIQQIM B:B M: 1:100

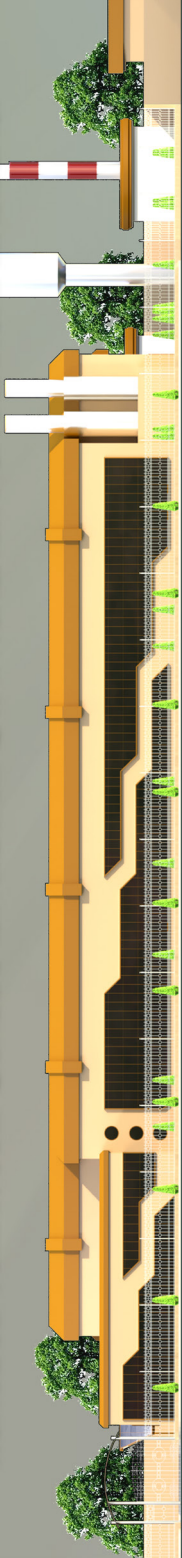

1. Vistibul
2. Ishchilar dam olish xududi
3. Ro'yxatga olish xonasi
4. ABK
5. Texnik xonalar
6. Laboratoriya
7. Ishlab chiqarish xududi
8. Muzlatkichlar
9. S/U

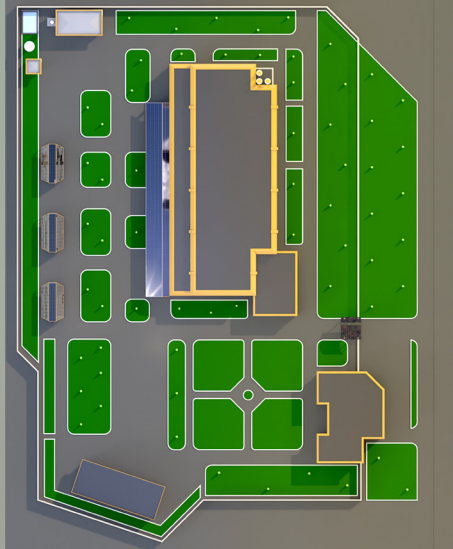

DIPLOM RAHBAR: AVAZOV R.
DIPLOMANT: MARDIYEVA M.

NUROBOD TUMAN JOM QISHLOG'IDA MEVANI QAYTA ISHLASH AGROSANOAT MAJMUASI

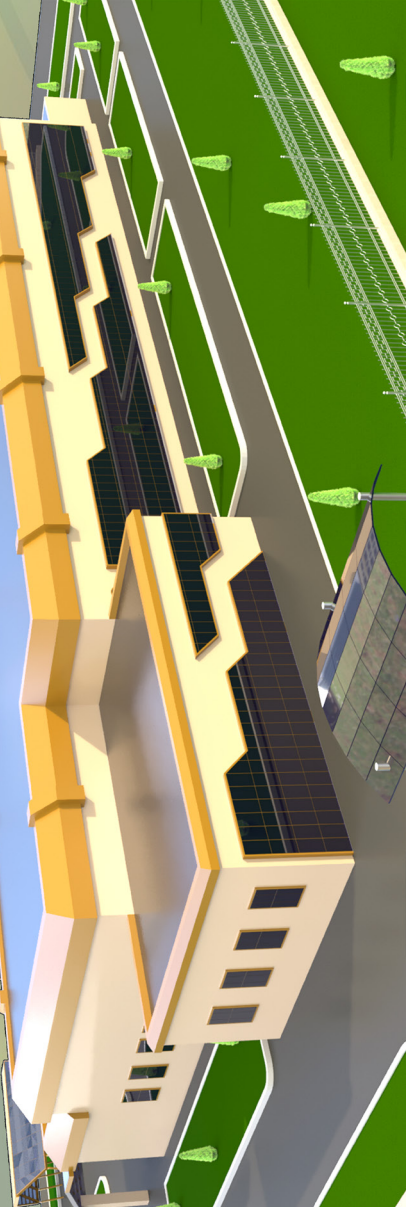
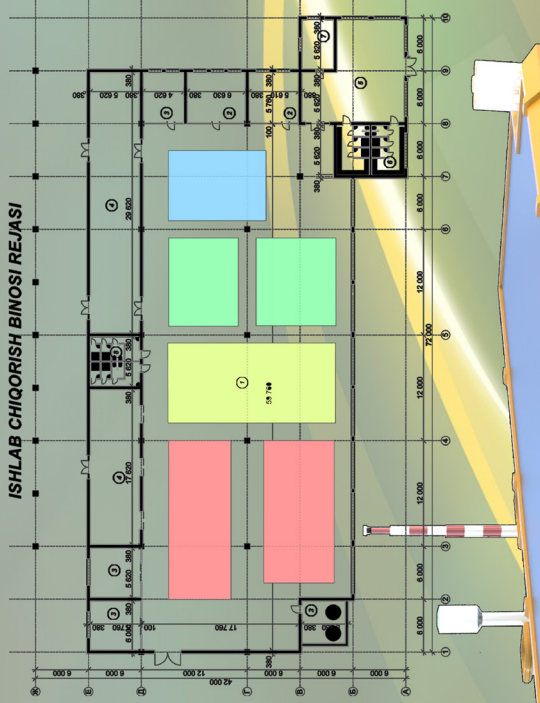

BOSH REJA

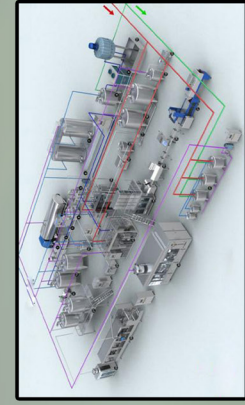
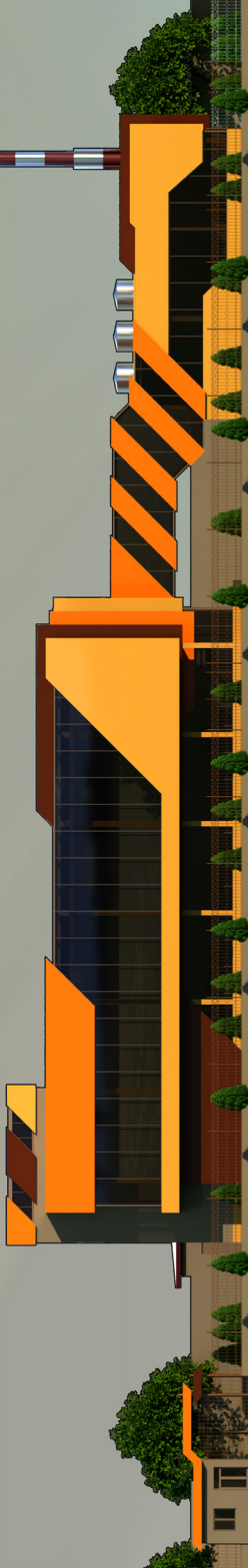

- Xonalar nomlanishi
- 1 Ishlab chiqarish bo'limi
 - 2 Texnik xodimlar xonatori
 - 3 Texnik xonalar
 - 4 Omborxonalar
 - 5 Vestibul
 - 6 ABK
 - 7 Registratsiya
 - 8 SU

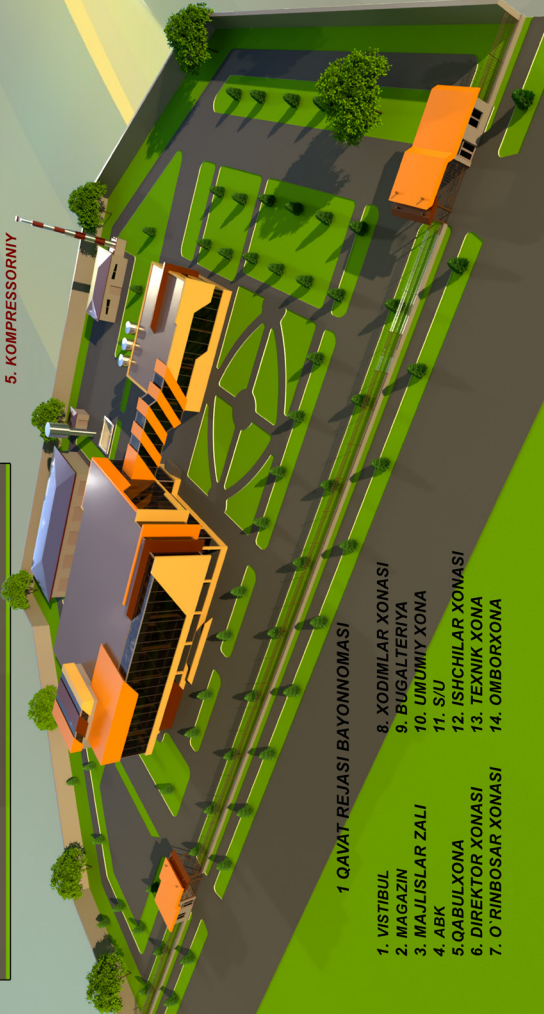
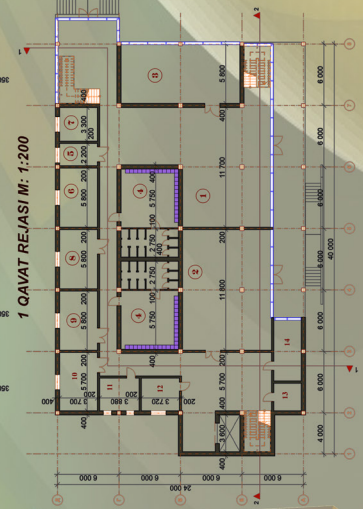
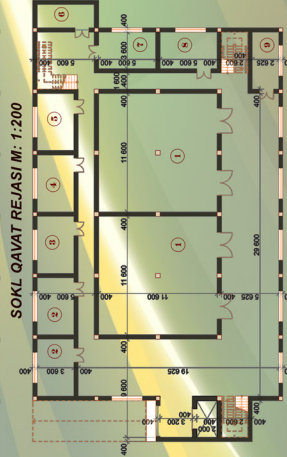
ISHLAB CHIQRISH BINOSI REJASI

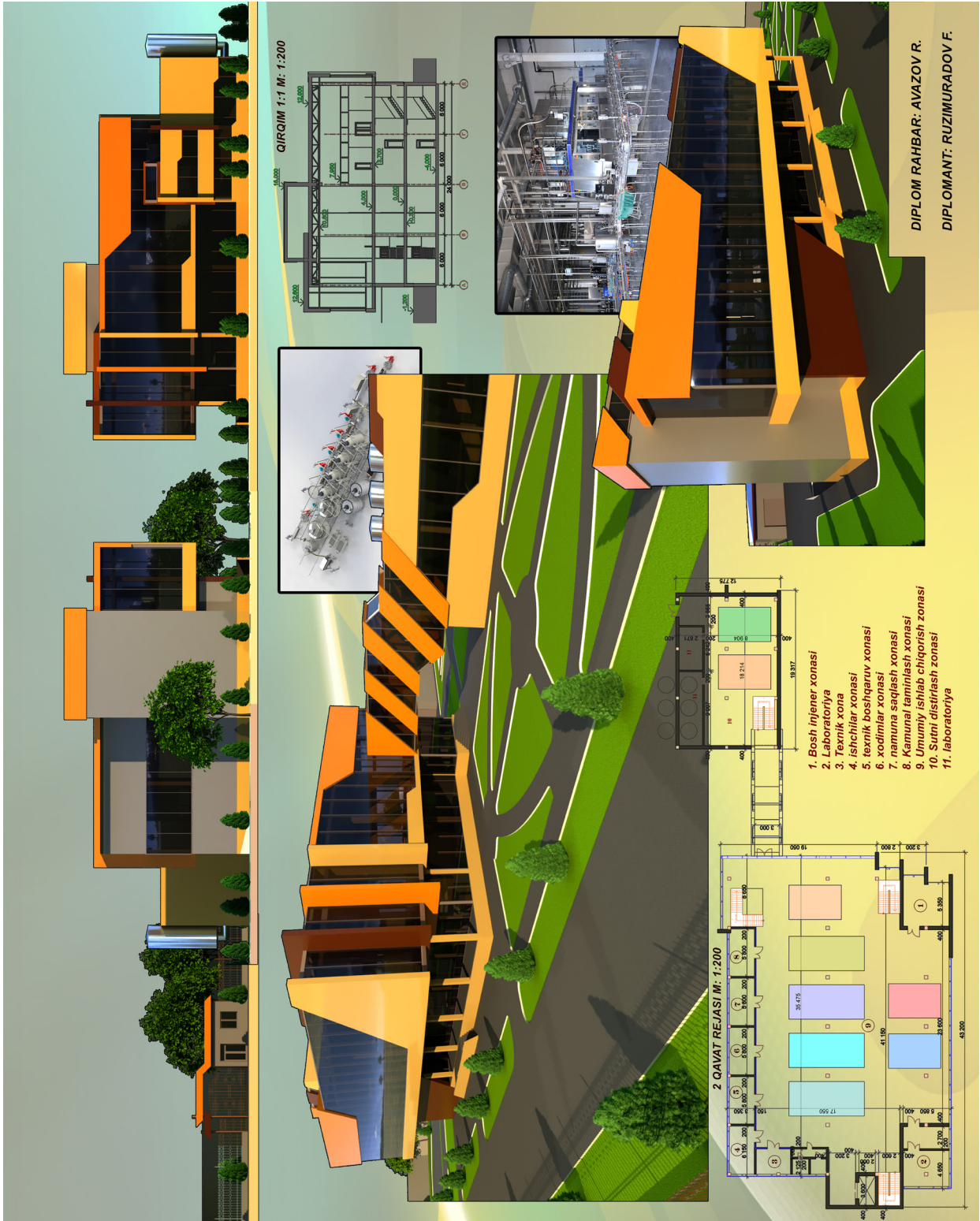
NUROBOD TUMAN JOM QISHLOG'IDA SUTNI QAYTA ISHLASH AGROSANOAT MAJMUASI

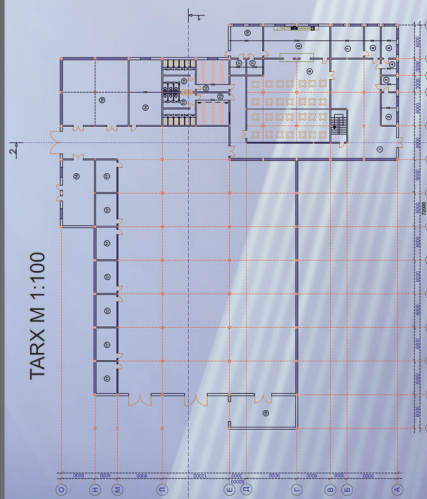
- SOKL QAVAT BAYONNOMASI**
1. MUZLATKICH
 2. ELEKTR TA'MINOTI
 3. SUV TA'MINOTI
 4. ISSIQ SUV TA'MINOTI
 5. KOMPRESSORNIY
 6. TEXNIK XONA
 7. XIZMATHI XONASI
 8. OMBORXONA
 9. USTAXONA

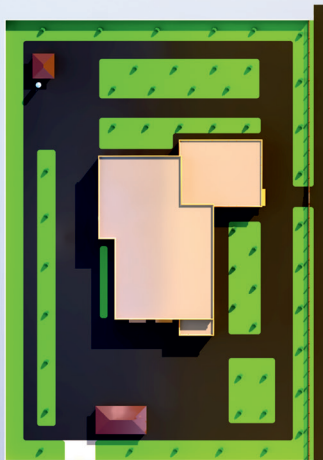
- 1 QAVAT REJASI BAYONNOMASI**
1. VISTIBUL
 2. MAGAZIN
 3. MAJLISLAR ZALI
 4. ABK
 5. QABULXONA
 6. DIREKTOR XONASI
 7. O'RINBOSAR XONASI
 8. XODIMLAR XONASI
 9. BUGALTERIYA
 10. UMUMIY XONA
 11. S/U
 12. ISHCILAR XONASI
 13. TEXNIK XONA
 14. OMBORXONA

Жом қишлоғида “Меваи қайта ишлаш” мажмуаси таклиф лойиҳаси

BOSH REJA

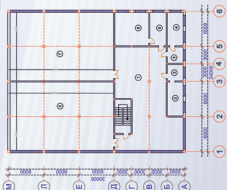

Bosh reja.

1. Ishlab chiqarish sexi
2. Avtomatlash
3. Suv xajzasi
4. Suv xajzasi
5. Sirkulyar
6. Kukulamzor
7. Dizbanyor
8. Qazonhona
9. Elektr manbayi

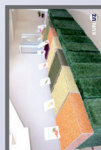

TARX 2 M 1:100

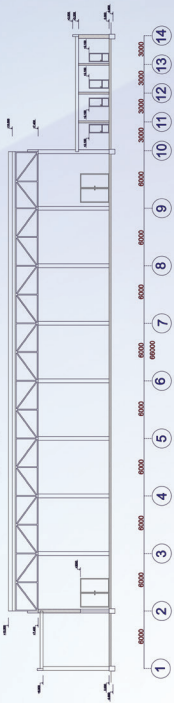
Bayonnoma:

1. Visitbul
2. Bugalleriya
3. Kassa
4. Piyomnik
5. Piyomnik
6. Bosh injener xonasi
7. Bosh injener xonasi
8. Oshxona
9. Ovqat tarqatish
10. Muzlatkich
11. Omborxona
12. Ishchilar gardiobi
13. Ishchilar S/U
14. Laboratoriya
15. Muzlatkich
16. Muzlatkich
17. Texnik xonalar
18. Mevani qabul qilish joyi

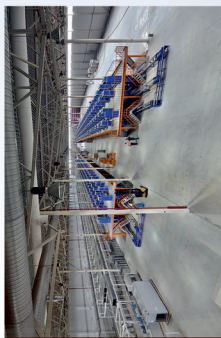

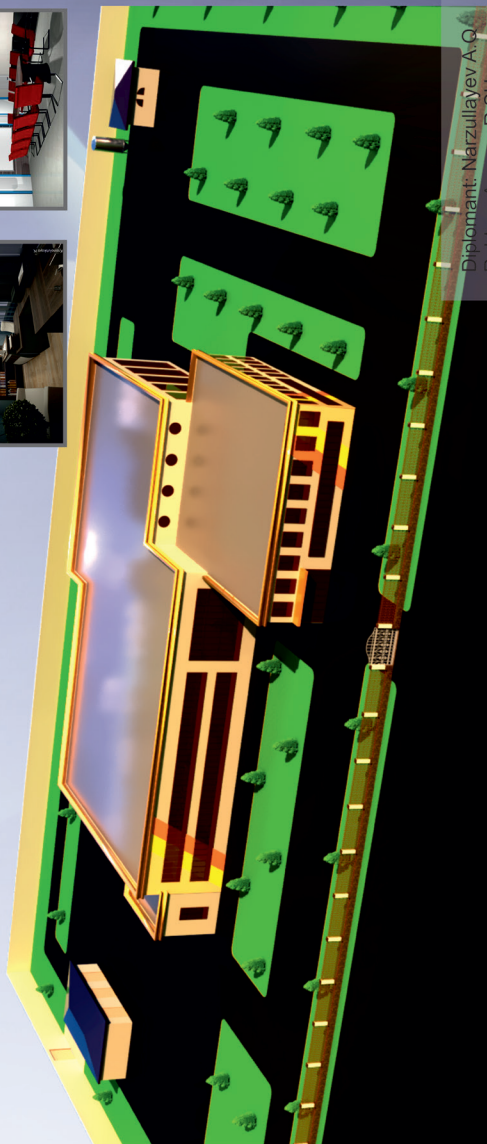
QIRQIM 1:1 M 1:100

QIRQIM 2:2 M 1:100

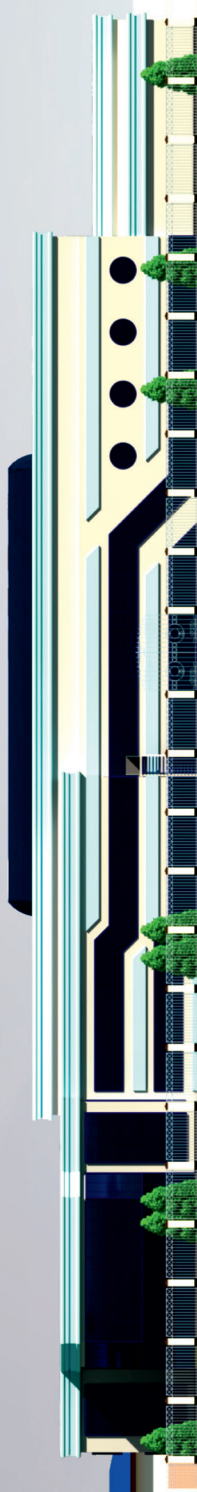

15

Diplomant: Narzullayev A.Q
 Rahbar: Avazov R.SH

Jom qishlog'ida «Go'shtni qayta ishlash» majmuasi taklif loyihasi

BOSH REJA

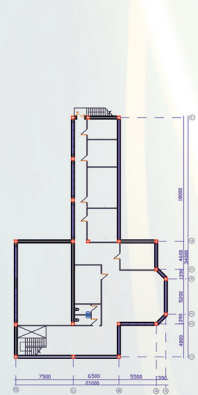

1. Ishlab chiqarish sexi
2. Avtoturargoh
3. Suvhazvasi
4. Skvalina
5. Ko'kalamzor
6. Dizbaryer
7. Etiloxonasi
8. Etiloxonasi
9. Chiqindiyamasi

TARX M1:100

TARX 2 M1:100

BAYONICMA

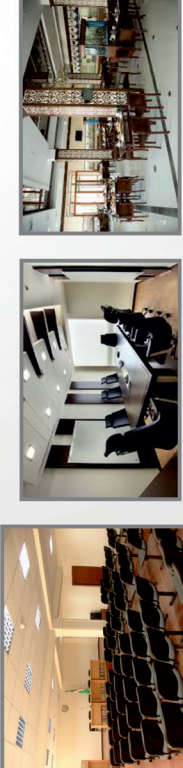
1. Kirish
2. Ishlab chiqarish sexi
3. Ishlab chiqarish sexi
4. Ruzniha E/A
5. Ruzniha E/A
6. Xotona E/A
7. Xotona E/A
8. Ruzniha E/A
9. Ruzniha E/A
10. Ruzniha E/A
11. Ruzniha E/A
12. Ruzniha E/A
13. Ruzniha E/A
14. Ruzniha E/A
15. Omborxona

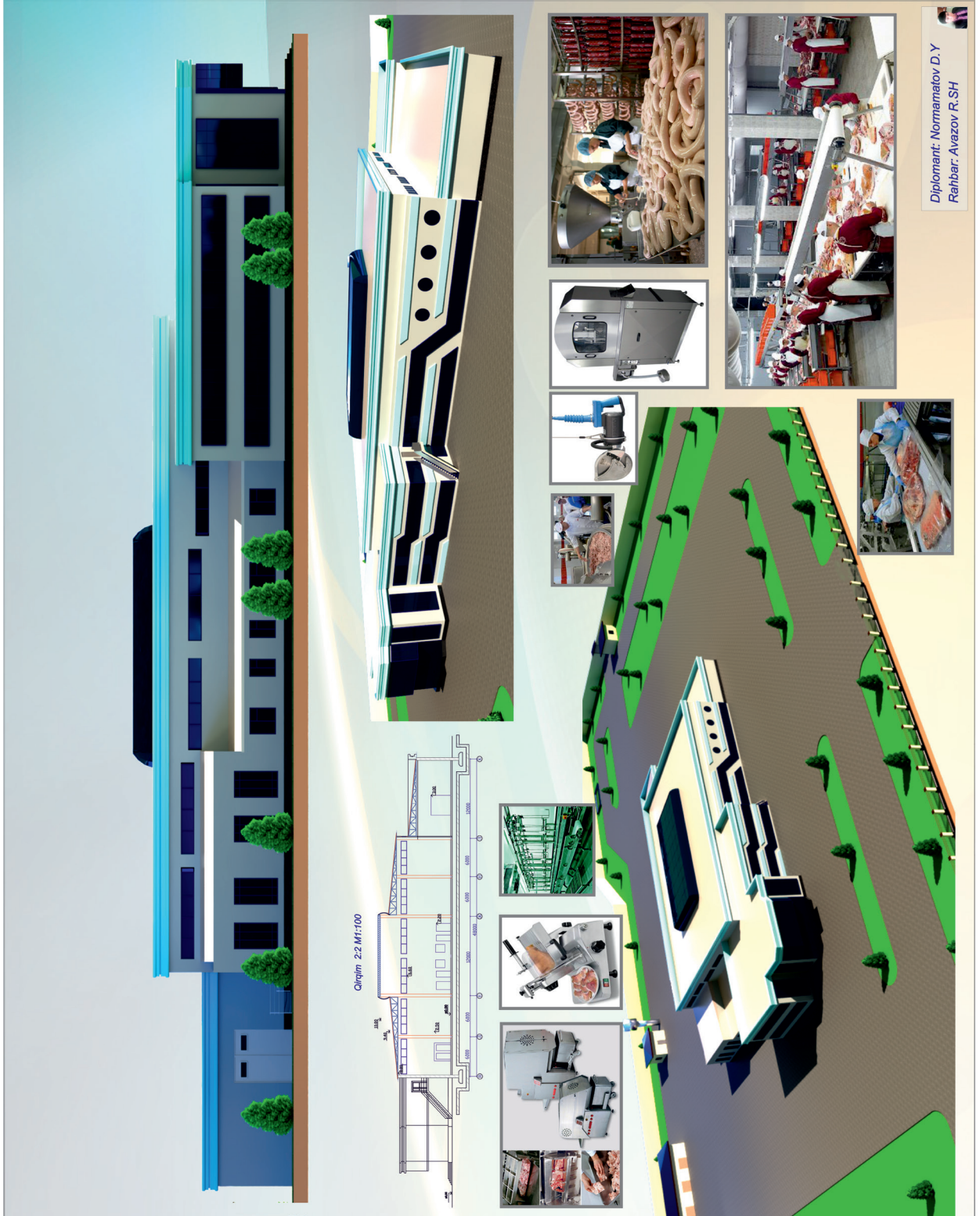
BAYONICMA

16. Kirish
17. Kirish
18. Buzovlarga olish
19. Tayyor mahsulotni saqlash ombori
20. Omborxona
21. Tambur
22. Omborxonaga olish
23. Dudaqlash xonasi
24. Dudaqlash xonasi
25. Tarelarni lozlash xonasi
26. Tarelarni lozlash xonasi
27. Omborxonada asboblarni saqlash xonasi
28. Omborxonada asboblarni saqlash xonasi
29. Omborxonada asboblarni saqlash xonasi
30. Omborxonada asboblarni saqlash xonasi
31. Elektrik shit
32. Ichki temperaturani boshqarish xonasi

Qirgim 1:1 M1:100

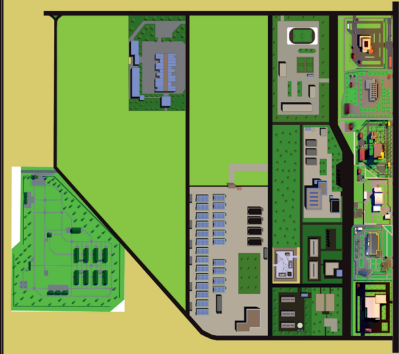
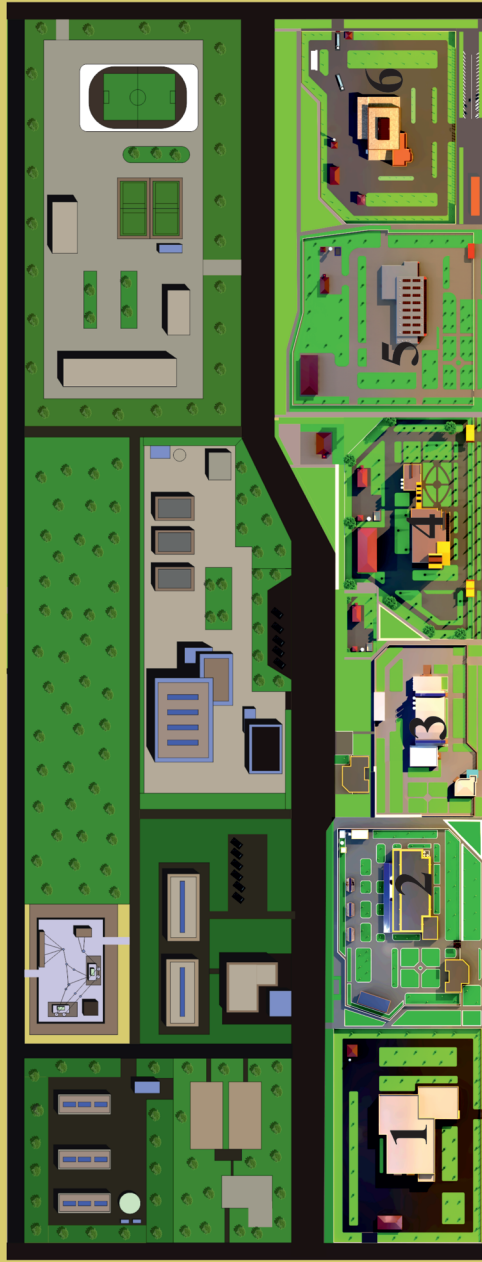

Diplomant: Normamatov D.Y
 Rahbar: Avazov R.SH

Agrosanoat majmualarining bosh rejasi

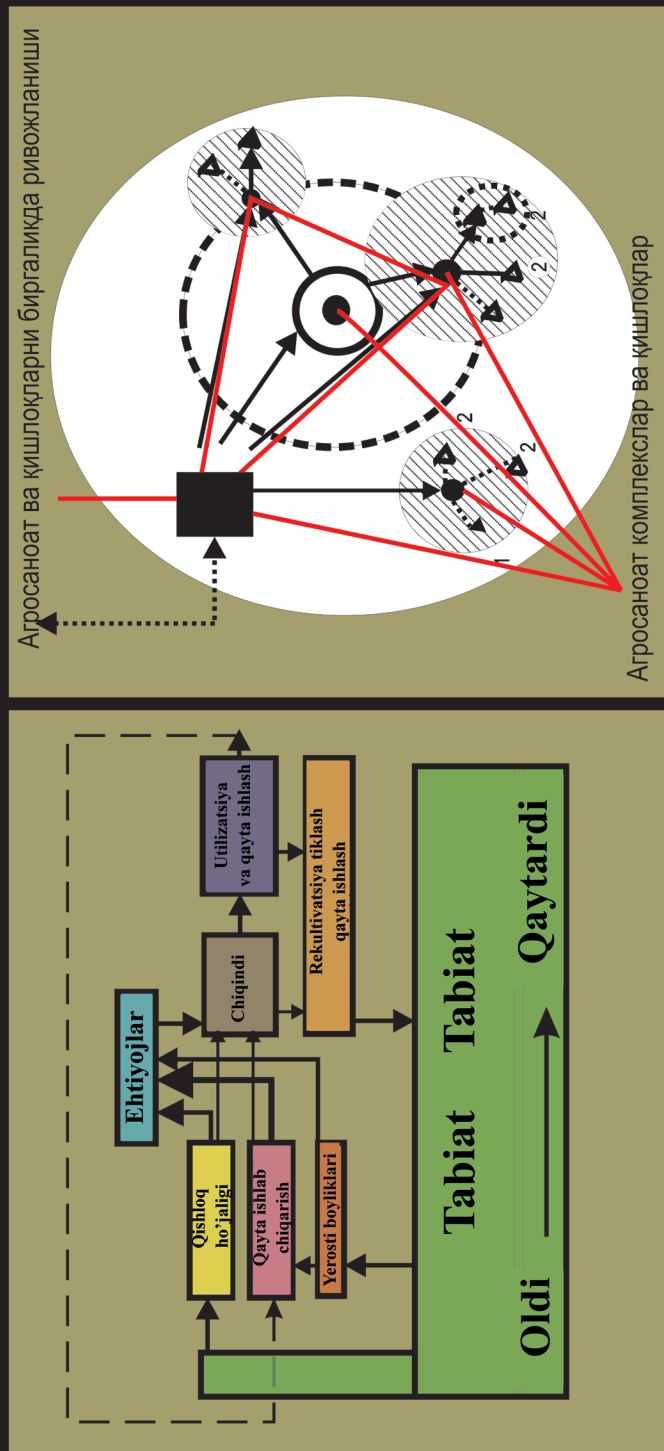
Генеральный план развития аграрно-промышленного комплекса

- 1 Mevani qayta ishlash agrosanoat majmuasi
- 2 Mevani qayta ishlash agrosanoat majmuasi
- 3 Mevani qayta ishlash agrosanoat majmuasi
- 4 Sutni qayta ishlash agrosanoat majmuasi
- 5 Go'shtni qayta ishlash agrosanoat majmuasi
- 6 Go'shtni qayta ishlash agrosanoat majmuasi

Agrosanoat majmualarida bir biri bilan bog'liq holda chiqindisiz ishlab chiqarish sxemasi

Схема безотходного производства в условиях аграрно-промышленной интеграции

MUALLIFLAR HAQIDA

PROFESSOR DAVRONOV PIRNAZAR ZIYATOVICHNING TARJIMAYI HOLI, PEDAGOGIK, KASBIY VA JAMOAT ISHLARIDAGI FAOLIYATI HAQIDA

**DAVRONOV PIRNAZAR
ZIYATOVICH** 1949-yil
18-yanvarda Jom qishlo-
g'ida tug'ilgan. 1955- 1966-
yillarda qishloqdagi hozirgi
21- va 22- umumiy o'rta
ta'lim maktablarida o'qigan.
1968-1973-yillarda S.Ayniy

nomli Samarqand Davlat pedago-
gika institutining Fizika-
matematika fakultetida tahsil olgan. 1977-1979-yillarda Tosh-
kent shahridagi Qori-Niyoziy nomidagi O'zbekiston pedagogika
fanlari ilmiy tadqiqot insitutining kunduzgi aspiranturasiga
kirib, Moskva shahrida sobiq ittifoq Pedagogika Fanlari
Akademiyasi Prezidenti, akademik Yuriy Konstantinovich
Babanskiyning ilmiy rahbarligida "O'quvchilar o'zlashtir-
masligining oldini olishda maktab va oila hamkorligi"
mavzusidagi dissertatsiyasini muvaffaqiyatli himoya qilgan.
Sobiq ittifoq Oliy Attestasiya Komissiyasining qaroriga ko'ra
P.Z.Davronovning ilmiy ishi yilning eng yaxshi eksperimental
dissertatsiyasi deb topilgan va a'loga baholangan. P.Z.Davro-
nov yoshligida Jomning o'quvchisi, Samarqandning talabasi,
Moskvaning aspiranti bo'lgan.

1975-1995-yillarda Jizzax DPIda o'qituvchi, "Pedagogika
va psixologiya" kafedrasini mudiri, matematika fakulteti dekani
lavozimlarida muvaffaqiyat bilan ishlagan.

1992-yildan Xalq maorifi a'lochisi, 1989-yildan "Oliy matematika" kafedraasi dotsenti, 1994-yildan shu kafedra, 2020-yildan Samarqand viloyati xalq ta'limi xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish milliy markazining professori.

1995-yildan ish faoliyatini Samarqand QXI da davom ettirgan. 2009-yil, ya'ni 60 yoshiga qadar Samarqand QXI ning ilmiy-uslubiy kengashi kotibi, "Oliy matematika va axborot texnologiyalari" kafedraasi mudiri lavozimlarida ishlagan.

Samarqand QXI da "Interfaol darslar laboratoriyasi" ni tashkil etib, o'zining pedagogik mahorat maktabini yaratgan. Professor-o'qituvchilar uchun qator yillar davomida ochiq mahorat darslari o'tkazib kelgan. Bunday mahorat darslari Samarqand shahridagi litseylar, Samarqand QXI ga biriktirilgan barcha litsey va kollejlarda rahbarlari hamda o'qituvchilariga ham namoyish qilingan.

Samarqand davlat chet tillar instituti rektori I. Tuxtasinovning Samarqand QXI rektori nomiga 2017-yil 12-dekabrda yozilgan №1767/30-02-01-sonli taklif xatiga asosan P.Z. Davronov 2018-yil 18-yanvarda Samarqand davlat chet tillar instituti faollar zalida ochiq mahorat darsi o'tib berdi. Bunda Samarqand shahridagi barcha oliy o'quv yurtlari o'quv bo'limlari va malaka oshirish markazlaridan vakillar ishtirok etishdi. Ushbu dars yuzasidan Samarqand davlat chet tillar instituti rektori nomidan P.Z. Davronov va Samarqand qishloq xo'jalik instituti ma'muriyatiga tashakkurnoma xatlari kelgan.

P.Z. Davronov 2009-yil nafaqaga chiqqanidan so'ng, Samarqand QXI da ishlash bilan bir vaqtda faoliyatining bir qismini o'zi tug'ilib o'sgan Jom qishlog'iga qaratdi. 2013-2017-yillarda jomlik faollarning biri sifatida davlat byudjetidan qishlog'ini obod qilishga 22,5 milliard so'm mablag' kiritishda jonbozlik ko'rsatdi. Bu mablag' evaziga G'ishtband suv ombori, 4 ta

ko‘prik, 1 ta yangi maktab, “Aholi dam olish maskani”, “Gaz ballonlarini saqlash va tarqatish servis markazi”, 35/10 kVL Jom elektr nimstansiyasi, Jom MFY binosi, Jom to‘yxonasi, 4,4 km asfalt yo‘li qurildi.

2017-yilning sentabr oyidan 2018-yilning fevral oyiga qadar jomliklarning, jumladan, P.Z.Davronovning sa’y-harakati bilan Samarqand davlat Arxitektura-qurilish institutining bir guruh olimlari 7 nafar talabalari bilan birgalikda “Samarqand viloyat Nurobod tuman Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi” mavzusida ilmiy-tadqiqot ishlari olib borishdi. Natijada, Jom qishlog‘ining hozirgi holat rejasi, Jom qishlog‘ining hozirgi holat ko‘rinishi, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish infrastrukturasi, Jom qishlog‘i bosh rejasining rivojlanish taklif loyihasi, istirohat bog‘larni rivojlantirish konsepsiyasi, ichimlik va sug‘orish suvlari bilan ta’minlash taklif loyihasi, o‘rmon xo‘jaligi hududini rivojlantirish taklif loyihasi, turizmni rivojlantirish taklif loyihasi, Jom qishlog‘idagi arxeologik hududlar, Jom qishlog‘ida turistik rekreatsion hududlarining rivojlanishi, agrosanoat majmualarining bosh rejasi va boshqa taklif loyihalari ishlab chiqildi.

Ushbu loyiha asosida T.E.Ostonaqulov va P.Z.Davronov hammuallifligida Respublikamizda kelajak suv zahiralarini hosil qilish imkoniyatlariga bag‘ishlangan “Jom to‘g‘onlari – suv mustaqilligi tomon qadam” nomli maqola “Jamiyat” gazetasining 2018-yil 2-mart sonida e’lon qilindi.

P.Z.Davronov 2018-yil 27-mart kuni “Xalq deputatlari Samarqand viloyat Kengashidagi O‘zLiDeP deputatlik guruhi”ning yig‘ilishida “Samarqand viloyat Nurobod tuman Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi” yuzasidan taqdimot o‘tkazdi. Hozirgi paytda ushbu masala yuzasidan Samarqand viloyati

hokimligining tegishli idoralari doirasida ma'lum ishlar amalga oshirilmoqda. Professor P.Z.Davronovning Prezident Devoni portaliga onlayn tarzda 2017-yil 30-yanvarda kiritilgan "Talabalar qabulini yaxshilash" hamda eng ko'p kitob o'qiganlarni rag'batlantirish to'g'risida"gi takliflari 2017-yil 3-fevralda Prezident Devoni tomonidan ijobiy e'tirof etildi. P.Z.Davronov 1992-yildan O'zbekiston Respublikasi Xalq maorifi a'lochisi, 2019-yilda O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligining Faxriy yorlig'i bilan taqdirlangan (Vazir Sh.Shermatov. №5391).

Pirnazar Ziyatovichning matematika, tarix, ta'lim-tarbiya, qishloq xo'jaligi, Respublikada suv zahiralari hosil qilish imkoniyatlari va ulardan foydalanish, "Obod qishloq" dasturi yo'nalishlarida 50 dan ortiq kitoblari va 120 dan ortiq maqolalari chop etilgan. Xalqaro Skopus, Evropa IMPAKT FAKTORli, Respublika jurnallarida ham ko'plab maqolalari nashrdan chiqqan.

P.Davronov o'zi tug'ilib o'sgan Jom qishlog'i to'g'risida ko'plab maqolalari bilan birgalikda 2007-yilda "Jomlik Alpomish avlodlari", 2009-yilda "Samarqand Jomi", 2017-yilda "Mustaqillik yillarida gullab-yashnayotgan Samarqand Jomi", 2019-yilda "Jondan aziz Jomim: uning tarixi, buguni, ertasi", 2020-yilda "Jo'mard elli Jom", 2023-yilda "Jom qishlog'i maorifi" nomli kitoblari chop etilgan. 2024-yilda chop etilgan "Jom qishlog'ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi" P.Z.Davronovning 53-kitobi hisoblanadi.

P.Z.Davronov 2009-yildan buyon Jom qishlog'idagi o'zi o'qigan 21-umumiy o'rta ta'lim maktabining iqtidorli o'quvchilarini qo'llab-quvvatlash maqsadida shaxsiy jamg'armasidan ularni moddiy va ma'naviy rag'batlantirib keladi. Yildan-yilga iqtidorli o'quvchilar soni ortib borgach, 2015-yildan buyon Jom

qishloq fuqarolar yig'ini tarkibiga kiruvchi qishloqlarning 14 ta maktablari doirasida "Professor Pirnazar Davronov izdoshlari" nomli olimpiada tadbiri, 38 yo'nalishda, bir yilda bir marta, aprel oyining oxiriga yakshanba kuni o'tkazilib kelinadi. P.Z.Davronov o'zining "Neksiya mashinasini sotib, pulini to'ligicha, TIF "Milliy banki" Samarqand filialiga jomlik yoshlarning porloq kelajagi uchun investitsiya sifatida omonatga qo'yib, olinadigan har yillik foiz hisobidan iqtidorli o'quvchilarni rag'batlantirishni yo'lga qo'ygan. Bu olimpiadaning 2009-yildagi 16 yoshli birinchi g'olibi Ernazarova Iroda 2022-yil 28 yoshida fan doktori bo'ldi.

Olimpiadaning maqsadi qishloqdagi iqtidorli o'quvchilarni aniqlash, ularni doimiy qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirib borish orqali, har jabhada foydali kadrlar tayyorlashga hissa qo'shish asosida Jomni BUYUK JOMGA aylantirishdan iborat.

P.Z.Davronov bugungi kunda "Samarqand viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga o'rgatish milliy markazi"da tinglovchilarga dars berish, tumanlarda mahorat darslari ko'rsatish bilan bir qatorda, o'ta dolzarb muammo bo'lgan – o'quvchilarga kitob o'qitish va umumiy o'rta ta'lim maktablari o'qituvchilarini o'z ustida ishlatish mexanizmini yaratish yo'nalishlarida keng qamrovli ilmiy-tadqiqot ishlarini olib bormoqda.

P.Z.Davronov 2022-yildan boshlab Pastedarg'om tuman XTB ga qarashli 128-umumiy o'rta ta'lim maktabida, 2023-yildan Samarqand shahar maktabgacha va maktab ta'limi bo'limiga qarashli 19-umumiy o'rta ta'lim maktabida, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning ta'limga yo'naltirilgan siyosatiga hamohang tarzda, zamonaviy ta'limga yo'naltirilgan "Dars strukturasi radikal transformatsiyalash

asosida uning natijadorligini oshirish metodikasi” nomli laboratoriyaga rahbarlik qilmoqda.

Laboratoriyaning shiori “Biz muallimlar sinfimiz o‘quvchilarini o‘qitmaymiz, ularni ko‘proq mustaqil o‘rganishga, o‘rganganlarini hamkorlikda amaliyotga qo‘llashga yunal-tiramiz”.

Davronov Pirnazar Ziyatovich elim deb, yurtim deb yonib yashayotgan oddiygina bir fuqaro, kasbiga sadoqatli taniqli olim, mohir pedagog, ta’lim fidoyisi, o‘ziga va atrofidagi insonlarga talabchan, shogirdlariga mehribon ustoz, namunali oila boshlig‘i.

Professor Pirnazar Ziyatovich Davronov har bir jomlikni o‘zining hayotdagi asosiy shiori: ”Azm-u shijoatda, g‘ayrat-u jasoratda, aql-u zakovatda jomliklar hamisha oldinda bo‘lmog‘i lozim!”- deb yashashga chaqiradi.

**DAVRONOVA
FOTIMA
PIRNAZAROVNA**

1982-yil 12-sentabrda Jizzax shahrida tugʻilgan. 1999-yilda Samarqand shahridagi S.Alizoda nomli 14-umumiy oʻrta taʼlim maktabini aʼlo baholarga bitirgan. 1999-yilda grant asosida Samarqand davlat

chet tillar institutiga oʻqishga qabul qilingan va 1-bosqichni tugatgach, turmushga chiqqanligi munosabati bilan 2001-yilda oʻqishini Jizzax davlat pedagogika institutiga koʻchirgan. 2003-yilda mazkur institutning ingliz tili yoʻnalishi boʻyicha imtiyozli bakalavr diplomiga ega boʻlgan. 2006-yilda Samarqand davlat chet tillar institutining 5A 220102-Lingvistika (ingliz tili) mutaxassisligi boʻyicha imtiyozli magistri darajasi diplomini olgan. 2001-2003-yillarda Jizzax shahridagi Oybek nomli 7-umumiy oʻrta taʼlim maktabda, 2006-yilda Samarqand davlat chet tillar institutida, 2006-2008-yillarda Kattaqoʻrgʻon pedagogika kollejida, 2008-2011-yillarda Samarqand davlat Arxitektura-qurilish institutida ingliz tili fani oʻqituvchisi boʻlib ishlagan. 2012-2017-yillarda Samarqand qishloq xoʻjalik institutida, 2018-yildan buyon Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti katta oʻqituvchisi lavozimida ingliz tili fanidan dars berib kelmoqda.

Davronova Fotima Pirnazarovna oʻquv jarayoni, maʼnaviy-maʼrifiy ishlar, ilmiy tadqiqot faoliyati va tashkiliy ishlarda faol qatnashadi.

Davronova Fotima Pirnazarovna 2020-yil Samarqand davlat chet tillar instituti mustaqil izlanuvchisi sifatida ilmiy faoliya-

tini boshladi. F. Davronova p.f.d., professor X. Ibragimov rahbarligida “Raqamli texnologiyalar sharoitida talabalarni ingliz tiliga tezkor o‘qitishning pedagogik asoslarini takomillashtirish” mavzusidagi dissertatsiya ishi ustida ilmiy izlanish olib bormoqda. Uning ilmiy ishi mavzusi OAK Byulletenining 2022-yil 1-sonida Falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi mavzusi O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasida B2022.1. PhD/Ped1901 raqam bilan ro‘yxatga olingan. 2022-yil 9-noyabr kuni Samarqand davlat chet tillar instituti mustaqil izlanuvchisi sifatida Innovatsion ta’lim texnologiyalari va pedagogikasi kafedrasida seminardan muvaffaqiyatli o‘tgach, keyingi bosqichga tavsiya etildi. 2023-yil 28-yanvari kuni 13.00.01.-Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta’limotlar tarixi ixtisosligiga muvofiq pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun Samarqand davlat universiteti qoshidagi Ilmiy Kengashda seminardan ham muvaffaqiyatli o‘tdi va himoyaga tavsiya etildi.

Ilmiy faoliyatida 50 dan ortiq ilmiy maqola va tezislarni muallifi, dissertatsiya mavzusi bo‘yicha jami 30 ta ilmiy-uslubiy ish, jumladan, 1 ta monografiya, 1 ta o‘quv-metodik qo‘llanma, 2 ta elektron o‘quv qo‘llanma, 16 ta ilmiy maqola ulardan 5 tasi OAK va 11 tasi xorijiy jurnallarda nashr ettirilgan. Bir qancha xalqaro va respublika anjumanlari ishtirokchisi.

F. Davronova ingliz tili fanidan “TESOL Level 7 va TEFL Level 5” C2 darajali xalqaro sertifikatlariga va “TKT (Teaching knowledge test)” C1 darajali xalqaro sertifikatlariga ega, shuningdek, qo‘shimcha malakaviy imtihonlarni muvaffaqiyatli topshirdi va guvohnomalarni qo‘lga kiritdi.

2023-yil 13-mayda PhD dissertatsiyasini muvaffaqiyatli himoya qildi. Davronova Fotima Pirnazarovnaga 2023-yil, 4-iyulda 340/1- son bayonnoma bilan Pedagogika fanlari bo‘yicha Falsafa Doktori ilmiy darajasi berildi.

Vatanimizning xalqaro maydondagi obro‘-e‘tiborini yuksaltirishga va shon-shuhratini oshirishga munosib hissa qo‘shayotgan, mamlakatimiz ijtimoiy-siyosiy hayotida faol o‘zining kreativ g‘oyalari bilan o‘z sohasida samarali faoliyat yuritayotgan hamda yuqori natijalari bilan faollik ko‘rsatayotgan yurtimiz ilmsevarlarini taqdirlab kelayotgan **“QUALITY PUBLICATION”** ilm ma‘rifat markazi hamda **“Modern scientific research: issues, achievements and innovations”** nomli konferensiyasi bilan hamkorlikdagi **“OLTIN QALAM SOHIBASI-2024”** xalqaro ilmiy-amaliy ko‘rik tanlovida Samarqand davlat veterinariya meditsinasi chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Xorijiy tillar kafedrasida dotsenti, p.f.f.d., (PhD) F.P.Davronova taqdirlandi.

F.P.Davronova 2024 yil 4 aprel kuni Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetida **“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb**

muammolari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyani tashkilotchi-moderator sifatida rus va ingliz tillarida olib bordi.

F.P.Davronova Samarqand davlat chet tillar instituti Innovatsion ta’lim texnologiyalari va pedagogikasi kafedrasida qator dissertatsiya himoyalari taqrizchi, ekspert sifatida faoliyat olib boradi.

2023-2024 o‘quv yili bitiruvchilari uchun iyun oyida F.P.Davronova Samarqand davlat chet tillar instituti rektori buyrug‘iga asosan Yakuniy davlat attestatsiyasi sinonlari, bitiruv malakaviy ishi va magistrlik dissertatsiyasi himoyalari rais sifatida ishtirok etdi.

Shu bilan bir qatorda F.P.Davronova Samarqand davlat chet tillar instituti Innovatsion ta’lim texnologiyalari va pedagogikasi kafedrasida 13.00.02-Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi ixtisosligi bo‘yicha pedagogika fanlari falsafa doktori, (DSc) professor A.A.Ibragimov rahbarligida “Oliy ta’limda muam-

moga asoslangan o‘qitishning ilmiy-metodik asoslarini takomillashtirish” nomli mavzuda mustaqil izlanuvchi (DSc) sifatida ilmiy-tadqiqot ishlarini olib bormoqda.

F.P.Davronova Jom qishloq fuqarolar yig‘ini tarkibiga kiruvchi qishloqlarning 14 ta maktablari doirasida o‘tkazilib kelinayotgan “Professor Pirnazar Davronov izdoshlari” nomli olimpiadasining ijrochi direktori sifatida faoliyat olib bormoqda.

Oilali, uch nafar farzandi bor. Turmush o‘rtog‘i Xasanov Sunnatillo Shayxidovich 1979-yil Samarqand viloyati Pastdarg‘om tumanida tug‘ilgan, Samarqand shahar IIB xodimi.

Farzandlari: Shayxidinov Nusratillo 2003-yil Jizzax shahrida tug‘ilgan, hozirda Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabasi. Shayxidinov Asatillo 2004-yil Samarqand shahrida tug‘ilgan, hozirda Toshkent iqtisodiyot universiteti Samarqand filialida tahsil olib kelmoqda. Shayxidinov Hikmatillo 2016-yil Samarqand shahrida tug‘ilgan, hozirda 29-umumta’lim maktab o‘quvchisi.

Davronova Fotima Pirnazarovna o‘zining turli ma’naviy-ma’rifiy tadbirlar tashkilotchisi sifatida kasbdoshlari orasida alohida hurmatga sazovor.

F.P.Davronova qator ijodiy loyihalar muallifi va tashabbuskori bo‘lish bilan bir qatorda, turli tanlovlar g‘olibasi sifatida sertifikatlar, diplom va tashakkurnomalarni qo‘lga kiritgan.

MUNDARIJA

So‘z boshi	3
Jom qishlog‘i taraqqiyoti zarvaraqlari	6
Konsepsiyaning rangli tasvirlari.....	21
Mualliflar haqida	51

**Pirnazar DAVRONOV,
Fotima DAVRONOVA**

Jom qishlog‘ini zamonaviy agrosanoat majmualari asosida rivojlantirish konsepsiyasi

Sahifalovchi:
Gulbahor O‘KTAMJON qizi

Nashriyot litsenziyasi, № 7315. 2020-08-06
“QAMAR MEDIA” nashriyoti. Toshkent shahri.
Bosmaxonaga 18.05.24 yilda berildi.
Bosishga 23.05.24. yilda ruxsat etildi.
Bichimi: 84x108. “Times New Roman” garniturasida
ofset bosma usulida bosildi.
Adadi – 20 nusxa. 110-son buyurtma.
“QAMAR MEDIA” MChJ bosmaxonasida
chop etildi. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani,
Qushbegi ko‘chasi, 6-uy.

Murojaat uchun telefon:

+998946727111